

KB

HET SPOOCKEND WEEUWTJE,

BLYSPEL.

Nooit op de Amsterdamsche Schouwburgh vertoont.

Nil volentibus Arduum.

t'AMSTERDAM,

By *Michiel de Groot*, Boeckverkooper, tusschen beyde de Haerlemmer-Sluysen, 1678.

Aen den Edelen HEERE
JOAN van VLOOSWYCK,
Secretaris der Stadt Amsterdam.

MYN HEER,

D*At wy aan* U.E^dt. *die noch een Jongman zijt, ons verstouten een Weeutje op te dragen, geschiedt niet, op dat gyze, als eene Uytverkoore, soudt achten en onthalen: Want, al-hoe-wel zy helder en rustig genoegh is, en daar-en-boven by haren overleden Man, dien zy met tegenzin genomen hadde, zo luttel vreugt genoten heeft, dat haar geen aantreckelijkheyt gebreeckt, om'er meêr, als onzen Minnaar, tot hare wedermin te bekoren; zoo weten wy doch wel, dat zy uwe verdiensten op ver na niet kan opwegen.*

Maar, mijn Heer, *wy dragenze aan* U. E^dt *op, op dat zy onder* U. E^dts. *vleugelen schuil moghte gaan, en, hier uit Vrankrijck in een vreemt land gekomen zijnde, en Hollandsche zeeden en kleeden aangetrocken hebbende, niet zonder alle heul en hulp moghte doolen, en zwerven; maer iemandt hebben, die, volgens zijne gewoone edelmoedigheidt, zich harer woude aantrecken, en haar konde beschermen, zoo haar misschien eenigh ontuchtigh geboeft aanrande, waar van haar eer last moghte lijden.*

Wy twijffelen geensins, mijn Heer, *of zy zal het een en't ander in* U.E^dt. *aantreffen, en uw wil op ons beleefd verzoek niet min geneight vinden, om zich harer aan te trecken, als wy verzekert zijn, dat gy't over het vermogen hebt van haar te konnen beschermen.*

Want U.E^dts. *groote genegentheit tot de Toneel-konst, en voorzichtige kennis in de zelve, zijn ons allen, en voornamelijk my, zo meenighmaal en klaar gebleeken; dat, toen* U. E^dts. *naam van mijne Meedegenooten op het tapijt gebraght wiert, om die op't voorhooft van dit Bly-*

ſpel te prenten, ik, wien van hen toegevoegt was, met mijnen naam de Opdragt te ſluiten, my grootelijks verheugde, dat hunne keur over een-quam met de mijne, die niet alleen uit de voor-verhaalde redenen, maar noch daar-en-boven uit byzondere verplichtingen haren oorſprongh hadde.

Welke mijne verplichtingen, benevens die van ons gansche gezelſchap ſterk aangroeyen zullen, indien U. E[d]. *zich verwaardige, onze hoop, en vertrouwen haar doel te doen bereiken: Met welken ſchildt gewapent, zullen wy ons luttel kreunen, wat iemandt van minder kennis in de konſt, als* U. E[d]. *daer tegen aen mochte keffen.*

Want doordien dit ſpel in't Franſch van een ſleghte ſtelling is, en by-na niets goets begrijpt, als de inhout, of geſchiedenis; doordien het een Brabander in Neerduitſch rijm gebracht heeft, en op de Schouwburg vertoont wort, door gebrek van wat goets (gelijk men voorgeeft:) zullen vele weder te borde brengen, dat wy ons op nieuws met leuren bemoeyen, gelijk ons te gemoet gevoert is over de twe voorgaende vodden, daer wy ons tegen gekant hebben.

Dat dit een vodde is, als de vorige, willen wy niet tegenſpreeken: maar, dat wy daarom (gelijck men daer by gevoeght) daer niet tegen aen gaen moeſten; konnen wy niet zien.

In tegendeel is het ons daer toe een ſpoor geweeſt, als wier oogwit geen ander is, gelijk wy reets meermaals gezeit hebben, dan te toonen met der daet, dat van grollen en vodden wel iets beters, en dat door den beugel magh, kan worden, als zy maer onder beter handen komen. En om dat in dit Franſche ſtuk by-na niet lijdelijks is, als de aertige geſchiedenis, hebben wy ook byna niet anders daer uit genomen, de zelve evenwel van Parijs in den Haagh overbrengende.

De ſtelling hebben wy t'eenemael verſchikt, het geheele Eerſte bedrijf van den Franſman, als t'eenemael overtollig hebben wy achtergelaten; de ſtoffe van zijn Tweede tot ons Eerſte, van zijn Derde tot ons Tweede, van

zijn Vierde tot ons Derde, en van zijn Vijfde, die te zeer op malkander gepropt is, en zigh byna van zelfs in tween deelde, tot ons Vierde, en Vijfde gemaeckt. Alle de Tooneelen van ieder Bedrijf zijn by ons aen een gehecht; daer zy by Hem meermaels, en dat onnoodighlijk gapen. De plaets is by hem veel ruimer, als by ons; alzo zijn Eerste Bedrijf op straet, eenigsins ver van Ferdinands huis af, (die hy Lucidas *noemt) en zijn volgende Bedrijven binnen 't zelfde speelen; daer alle d'onze dat doen. Het Tooneel vliegt by hem zeer van de eene in de andere Kamer, en op veel plaetsen moet het in 't midden met een tusschenschot gescheiden zijn, en twee byzondere Kamers verbeelden; daer het onze maer eens verandert, te weten in 't Vierde Bedrijf, het welck heel end' al speelt in de Kamer van Jakoba (by hem* Angelique *geheten) en de vier andere in die van Luidewijck (by hem* Floreſtan.) *De Overzetters hooren wy, heeft eenige van de misstellingen geholpen, waar aan de Uitgever daar-en-boven ook zijn konst noch getoont heeft. Doch hoe zy zich gequeten hebben, zal ieder, die het de moeite waerdig acht te onderzoeken, konnen zien.*

De Karacters zijn van den Fransman aan de twee Hooftpersoonazien, Angelique, *en* Floreſtan, *boven eenige andere, zeer qualijck gegeven, en de zelfde niet doorgaans gehouden. Want, dat* Angelique, *noch in de rouw over haar overleden Man, alleen met haar Kamenier, beide in andere kleederen vermomt, een Tooneelspel gaat zien, slechts uit een sotte lust daer toe, strijdt tegen de welbetaamelijkheit; dat sy op 't eerste sien van* Floreſtan, *stracx op hem verlieft wort, is meêr een voorval van een weidsche Roman, als van een statig Blyspel; dat zy daar na een bedeckte deur laat maaken, om in* Floreſtans *Kamer te komen, eerst, soo sy seyt, om vermaak, en daar na om haar erkentenis te toonen, heeft niet reden genoeg; dat sy voorders, in sijn Kamer zijnde, sich gelaat seer verlieft te zijn, door haar ontsteltenis over 't sien van een Schilderijtje, en de Brieven, die sy in sijn Valies vindt;*

als oock in de brief, die zy aan hem schrijft; en in de samenspraak, die zy met hem heeft, en waar in zy hem veel meer blijken van hare overgroote liefde geeft, als hy haar van de zijne; en dat zy ondertusschen altemets weer spreekt, of zy hem niet lief hadde, is een groote lossigheidt, en wispeltuurigheidt; en dat zy eindelijck al dat groote werk aanvangt, en voortzet, zonder eenigh redelijk en gegrondt inzicht, is een groote onbezonnenheidt. Alle welke dingen, en noch andere meer, die wy om kortheidt overslaan, haar Karacter veranderlijk, en niet voeglijk voor een onbesprooken Edeljoffer maaken.

Wy in tegendeel hebben alle deze klippen gemijdt, en stellen Jakoba verlieft op Luidewijk, door aanprijzingh van haar Broeder, het zien van zijn schildery, en voornamelijck, als haar woordt gegeven hebbende hem te trouwen, zoo dat haar nieuwsgierigheidt van hem in persoon te Rijswijk te gaan zien, op't hooren van zijn leven, en verlossing uit de handen der Turcken, en geensins verhindert door de rouw van een overleden Man, die wy stellen, dat zy uit inzicht van staat en rijkdom, alleen om haar Broeder te believen, getrouwt hadde, veel beter gegrondt is; als oock het maaken van de bedeckte deur, na dat zy te Rijswijck verstaan hadde, dat hy t'haarent zou koomen t'huis leggen, en dat wel, eer dat hy noch gekomen was, als waar door de tijd van spelen noch zo veel te korter inkrimpt. Voegh hier by, dat zy groote reden heeft, om geenigsins te twijffelen aan de herknooping van hun Huwelijck, als ook alles, wat zy voorgenomen hadde, voorts uit te werken; en geensins op't goedt geluk hoefde aan te gaan, wanneer zy geen minnebrieven, noch eenige andere teekenen, dat zijn hart elders vast was, in zijn Valies vindt: dewijl zy sedert rijker geworden was, en geen ongegront vertrouwen op haare schoonheidt hadde.

Insgelijcks houdt Florestan zijn Karacter van Edelmoedigheit niet, en dat wel voornaamelijk op twee plaatsen. Eerst daar hy de Brief van erkentenis, die hy ontfangt, zoitelijk beantwoordt; want hy wist wel, dat

hy

hy een zekere Joffer verplicht hadde, en 't voeghde hem niet, met die nu de ſpot te drijven, dien hy ſlus, met gevaar van zijn leven, zoo groot een dienſt bewezen hadde. Ten tweeden, daar hy, een ſchoone Joffer in zijn kamer vindende, die hem niets quaadts gedaan; maar in tegendeel vereeringen gezonden hadde, haar zoo onhebbelijck aangrijpt, zo rou onthaalt, vloeckt, en zweert, zijn degen treckt, en dreigt te doorſteken, ſelfs ſonder daarna, als Angelique *hem in haar Kamer ontfangt, het minſte verſchoon daar van te doen. Welke twee groove misſlagen wy verbetert hebben, gelijk men in de eerſte brief van Luidewijk, en in de verſchijning van Jakoba in zijn kamer zal ſien konnen.*

De Soliloquia, *of Alleenſpraaken, en de* Apartes, *of Terzydeſpraaken heeft de Franſman, zonder reden, zoo vele, en zo lange, dat het buiten de kerf is. Wy zullen'er maar een, die onverſchoonlijk, en onverdraaglijk is, ophaalen, naamelijk, daar* Angelique, *meinende van niemandt gehoort of gezien te zijn, in't midden, en in't ſtilſt van de nacht in* Floreſtans *Kamer komt, en gaat zitten ſchrijven; en* Floreſtan *nochte zijn Knecht ziet noch hoort, die onderwijle met hen beiden, tuſſchen de vijftigh en zeſtigh regelen ſpreken. Dit hebben wy verholpen, als ook alle de andere, uitgenomen eene, daar de geſteltenis van 't werck en de ſtoffe tegen was, en die wy zeer verkort hebben.*

Op de zelfde wijze hebben wy ook gepooght te handelen met de meenighte van brieven, die wy gelooven, dat vele tegen de borſt zal zijn, maar de omſtandigheden van 't werck hebben 't inſgelijks niet konnen lijden.

In 't getal der Tooneliſten heeft de Franſman ook gezondigt. Want daar is overtolligh een Broeder van Licidas, *die een voornaam Perzoonazie is, en twee Knechten; als ook* Lucinde, *een Nicht van* Angelique, *welke alle niet nootwendigs tot de uitwerking der geſchiedenis te wege brengen; zo dat zijn heele ſpel maar met vijf Bedryvers ſpeelt. Het welk het onſe ook ſoude doen, ten ware wy Sofia ingevoert hadden, die eene ernſtachtige We-*

 duwe,

duwe, en Moey van Ferdinand en Jakoba zijnde, het oog op alle Jakobas handel moghte hebben, en na-maals een vernoegent getuigenis dies aangaande geven; indien iets daar van Ferdinand averechtsch ter ooren quam. Hierom *zijn'er by ons zes, want de zes laatste personazien konnen gemaklijk achtergelaten worden, en stomme zijn: Maar om dat men daar voor ghewoonlijck zulke onbehouwen postuuren in kleederen, en van lichaam, ten Tooneele brengt, hebben wy, om daar in te voorzien, elk liever een woordt, dry, vier willen doen spreken.*

Boven deze gemelde, zijn'er in't Fransch noch andere zeer groote misslagen, en dat in groote getale, die wy verbetert hebben, en hier mede wel aanroeren zouden, indien niet vele onverstandighe alle langene Voor-reden, en Opdrachten gelijkelijk verachteden, al vinden zy daar lessen in, die hen voor-al dienstigh zijn, en die zy tegen haar danck gehouden zijn te volgen, om niet van een ieder berispt en bespôt te worden: als mede, indien by ons gezelschap niet in beraadt genomen ware, om, daar wy nu niet alleen van dusdanige Tooneel-stucken zeggen, dat zy niet deugen; maar de zelfde verbetert voor den dagh brengen, in toe-komende noch verder te gaan, en benevens het onze, of alleen, te laaten uitgaan een Critique *over het Tooneel-spel, dat wy na-maaken, dat is, een naauwkeurige Aanwijzingh, waar des zelfs Maaker gezondight zal hebben, tegen de Eenheydt van de Geschiedenis, van Tijdt, en van Plaats; tegen de waarschijnlijkheidt, volkoomentheidt, en onovertolligheidt niet alleen der algemeene, maar oock byzondere daaden; tegen de Knoop en Ontknoopingh, tegen de maat der* Episodia *of Byverdichtselen; teghen de behoorlijckheidt van der Persoonazien naamen, rangh, getal, en omstandigheden; tegen de goedtheidt, gevoeghlijckheidt, gelijckheidt, en eenpaarigheydt van hun zeden; tegen 't vereisch van hunne Redeneringen, stijl van zeggen, en trant van Rijm; tegen de regelen der Taal-konst; tegen de stellingh, ten opzicht van plaats en tijdt, ten opzight*

van

van de deelen der geschiedenis Protasis, Epitasis, *en* Katastrophe, *dat is, inleiding, lichaam van 't werk, en besluit, en ten opzicht van de deelen des Spels, de Bedrijven, en Tooneelen; tegen de voeghlijkheidt der Alleenspraaken, en Terzijdenspraaken; en tegen veel diergelijke dingen meer, die in een Tooneelstuk waar te nemen zijn; Ten einde de Dichter, en die gene, welke noch niet zeer verre in de konst gekomen zijn, de begaane misslagen klaar konnen zien, en in toekomende op vaster voet van de Toneelspelen leren oordeelen. En dit zoude mogelijk wel het allereerste Spel, dat na dit tegenwoordige vertoont, of van ons nagemaakt wort, te beurte konnen vallen, ten ware het uit de penne voort quame van eenen, dien wy zo veel eere en moeite niet waardig schatteden.*

Maar wy hebben ons lang genoegh met de gebreken van dit Spel in 't Fransch op-gehouden, laat ons eens tot den Brabander, die 't vertaalt heeft, en de Schouwburg, die 't vertoont, overtreden.

Zeer vreemt dunkt het ons allen, dat men op de Schouburgh, daar men weet, dat men wat goedts kan krijgen, als men 'er slechts om spreeken wil, zo halssterk blijft; en liever, dan dat te doen, zijne armoede opentlijk aan al de Werelt ten toon wil stellen, en dat zy genootsaakt is, die te boeten, nu haare ghewoone stof-leveraars schroomen met hunne vodden voor den dach te koomen, met Overzettingen van Brabanders, van welke de Hollanders altijdt voor Leermeesters in de Taale en Dichtkonst, zonder tegenspreeken erkent geweest zijn. Wie dat deze ook magh wezen; wy hebben 't gantsch niet tegen hem; gelijck wy 't oock voor dezen nooit gehadt hebben, noch in toe-koomende meenen te hebben, (zoo ons geen by-zondere reden gegeven wordt) tegen iemandt, die een Spel maakt of overzet. Yeder boete zijn lust daar in na zijn wel-gevallen; wy konnen, noch willen dat niet beletten, noch wy zullen 't ook niet namaaken. Insgelijks wy 't ook niet teghen de Schouwburg, gelijck wy meer gezeid hebben; die wy van herten wenschen, dat van jaar tot

jaar toeneme, tot leerzaam vermaak van onze Medeborgers, tot voordeel der Armen, tot op-bouwing der Nederduitsche Taale, en verheerlijkingh der Dicht-konst. Maar wy konnen niet lijden, dat men daar een dwinglandy zal oprechten over de oordeelen van de Lief hebbers en Konstkenners, en een hoop niet beziens waarde vodden, voor wat treflelijcx en fraays den aanschouweren opdisschen, daar door doende gelooven, dat, dat de meesterstucken zijn, die de Nederlandtsche Dichtkonst machtich is voort te brengen: waar dan volgt, dat de Schouwburg smaakeloos wordende aan Lieden van kennis en oordeel, van hen naderhandt niet alleen niet bezocht, maar veracht wordt, tot groote schaade van beide de Godtshuizen, en smaadt der Dichtkonst, en alle die zich daar mede bemoeyen: En dit hebben wy tot noch alleen getracht, en hoopen het in toekoomende tegen te gaan, met niet alleen te zeggen, dat daar vodden vertoont worden, maar zelfs wat beters in de plaats te verschaffen. En dit is de voornaamste reden, waarom wy, gelijk de voorgaande, dit Blyspel nagemaact hebben.

Hier is ten tweeden noch by-gekoomen, dat deze stof wat laager zijnde, als die van de Agrippa, *dat een Treurspel is, en onder hooge standts persoonen speelt; en wat verhevener, als die van de* Gelijke Tweelingen, *dat een kluchtich Blyspel is, en dies door heel lage standts persoonen verbeeldt wordt: wy hier op onze wieken eens hebben willen beproeven, en bezoeken, of wy oock tusschen die twee uitersten de middelstreeck, als het de zaak vereischte, wel souden konnen houden, waar van wy 't vonnis vellen aan* U. E^tt. *en de Konstkundige Lezers opdragen.*

En eindelijk heeft ons ook niet weinig aangeprickelt de zorgvuldige stilheidt, die men gebruict heeft in 't besluiten tot spelen, uitdeelen der rollen, doen leeren, en drucken van dit schoone Spel; willende, zo 't scheen, uit vrees van dat wy 't na zouden maaken, ons te gaauw zijn, en met den slagh waarschouwen. Maar, dat zy 't weten, zy hebben zich zelfs leelijk bedroogen, en door dat zwij-

gen

n op den hals gehaalt 't geen zy daar door meenden te
tloopen. Want vvy hebben't vvel zes vveken eer gevve-
n, als vvy daar iets aan begonden te maaken, en moo-
lijk maar tvvee dry dagen, na dat zy't besloten hadden;
vvy hadden toen voorgenomen daer de hand niet aen te
ian, en het zoude ook licht niet geschiet hebben, hadde
inne gedvvongene stilzvvijgentheit onzen yver, die niet
lden kan, van iemant verschalkt te vvorden, niet vvac-
r gemaact, en ons doen zien, dat onze krachten verder
an, als vvy ooit beproeft hadden, en selfs vviſten. Want,
i in tijdts nevens de Schouburg vaardig te zijn, hebben
vy het gantsche vverck binnen veertien dagen moeten
ken, en doen drucken, gelijk het ook reedt heeft konnen
jn, en al voor vier vveken te voorschijn zoude gekomen
bben: hadde de Schouburg, mogelijk op't hooren, dat
vy bezig gevveest vvaaren, met het haare niet in haar
ulp gebleven; schoon hen niets belette, alzoo de Spelers
t hunne rollen koſten reedt zijn, en eene hooft-persoo-
zie, daar zy na gevvagt hadden, gekomen vvas.
En, alhoevvel wy't met zulk een haaſt, niet overgeset,
aar by-na zo veel als van nieus opgeslagen hebben, mee-
n vvy echter, noch vergen niet, dat men daarom de mis-
gen, die wy begaan mogen hebben, ten besten houde, of
or de vingeren zie, gelijk zommige begeeren, dat men
ar opzicht op hebbe. O neen, die het in't kort niet wel
n maken, dat hy lang arbeide: En hy, dien't geliefd ons
ze misslagen aan te wijzen, zal onze dankbaarheidt en
htingh verdienen. Maar wy verzoeken alleenigh, dat
. E[tt]. *en de Lezer de goedwilligheidt hebbe, van eenige*
or haaſt in den druk ingeslopene misſtellingen, waar
n het meeſte deel reede aangewezen is, te verschoonen,
vvy zullen't, als eene gunſt ontfangen.
Insgelijcx, mijn Heer, *zullen vvy't ook van* U. E[dt].
or een groote vveldaat opnemen, zoo het U. E[dt]. *niet*
rdrooten hebbe, onze lange redenen met gedult aan te
ren. Uvv doordringend oordeel in de konſt zou die but-
tvvijffel gezien hebben. Maar die, vviens kennis zo
hoogh

hoogh noch niet gestegen is, meenen wy geen kleene dienst gedaan te hebben, met hunne nieuwsgierigheid te verrassen, en, in plaats van uwe verdiende lof, die zy meenden te lezen, en wy onmachtigh zijn uit te drucken, hen den wegh tot meerder licht in de konst te oopenen, door dien wy niet voor U.E^dt. *; maar alleen voor hen dus wijtloopigh geweest zijn.*

Aan U.E^dt. *behoorden niet alleen scherpzinniger redenen getoont, maar verhevener Tooneelstucken opgedragen te worden. Wy hoopen, dat de tijdt onzer genegentheidt daar toe gelegentheidt zal verschaffen; en bekrachtigen, dat yder van ons gezelschap is, gelijk ik my roem.*

Mijn Heer,

U. Edts.

Ootmoedige Dienaar,

Amsterdam,
Den 14. Julius, 1670.

L. MEIJER

VERTOONERS.

erdinand, *Haeſch Edelman.*
uidewijk, *Gelderſch Edelman.*
akoba, *Ionge VVeduvve, zuſter van Ferdinand.*
ofia, *Moey van Ferdinand, en Iakoba.*
atrijn, *Kamenier van Iakoba.*
lip, *Knecht van Luidevvijk.*
an, *Knecht van Ferdinand.*
da, *Kamenier van Sofia.*
ntonette, *Keukenmeidt van Iakoba.*
)irk } *Lackeyen van Sofia.*
Niklaas }
ieter, *een Timmerman.*

Het Tooneel is in 's Gravenhaage, in't huis van Ferdinand, in de Kamer van Luidewijk; behalven in 't vierde Bedrijf, dat in de Kamer van Jakoba ſpeelt.

Het Spel begint omtrent te zeven uuren 's avonds, en eindight tuſſchen een en twee uuren na middernacht.

HET

HET SPOOCKEND WEEUWTJE, BLYSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

Iakoba, Pieter, Katryn, Sofia.

Jakoba.

MAar rep u wat. Gy moet een eind van kloppen maken.
Kom, Pieter; 'k heb geen tijd. Ik moet noch and're zaken
Bestellen, die gy my hier door belet.

Pieter. Zie daar,
Die spyker nogh, Mevrouw, en daar meê is het klaar.
Jakoba. Nu ras dan.
Pieter. Dat's gedaan. By-gommen, is dat werken!
Ik zweet. *Jakoba.*
Maar Pieter, zal nu niemandt konnen merken,
Dat hier een deur is?
Pieter. Neen, gantsch niet.
Jakoba. En geeft het geen
Geluid, in't op te doen, of toe te sluiten? *Piet.* Neen,
Mevrouw, bezoeckt het vry, gy zult het zo bevinden,
Jakoba. (winden.
't Is goed. Moey, 'k durf daar meê den aanslag onder-
Kom, neem uw groote boor, en maak hier nog een gat
By d'op'ning van 't Tapijt. *Sofia.* Wel Nichte, waar toe dat?

Jak. Om af te zien, wanneer men veilig in de Kamer
Kan komen. *Piet.* Is 't zo wel?
Jakoba. Ja, Pieter; neem u Hamer,
En al het werktuig meê. Betaal hem eens Katrijn.
Katrijn. Ik sal. *Pieter.* Goênacht, Mevrouw.
Katrijn. Kom Pieter, ga met mijn.

TWEEDE TOONEEL.

Sofia, Iakoba.

Sofia. (kleeden
MAar Nicht, ghy denkt licht niet, dat dese zwarte
'tAffsterven van uw Man, noch pas een maandt
Verbeelden, en daar by, hoe weinig dat u past (geleden
Zulk spel te speelen met uws Broeders vreemden gast.
Jakoba. (ten,
Mijn waarde Moey, gy weet; de vrolijkheit mijns har-
De gulheidt mijns gemoeds was nooit tot vuile parten
Geneegen; maar ik ben alleen gezindt mijn jeugdt
Met vreugdt te slijten; doch behouden eer en deugd.
Des wilt mijn aanslag niets oneerlijks toevertrouwen:
Wanneerze u is bekent, zult gyze daar voor houwen.
Gy weet, hoe dat ik meêr om 't goed, en grooter staat
Als uit geneegentheid, op uwe, en Broeders raadt;
Mijn overleeden Man getrouwt heb; en de smarte
Van zyne doodt daarom my weinig gaat ter harte.
Ey Moey, my dunct, 'k heb lang genoeg bedroeft ge-
De rouw verveelt my, ik ben al te bly van geest, (weest;
My staat de strakheyd, dat gedwongen veinzen tegen;
Ik haak na vryheidt, en heb in het hooft gekregen,
Indien mijn oogmerk wel wort van 't geluk gedient,
Het hart te peilen van mijns Broeders grooten vrient,
Die ons so vreemt niet is, als gy wel soud vertrouwen.
En, om u niet met veele omweegen op te houwen,
Het is Heer Luidewijk.
Sofia. De Geldersche Edelman,
Wiens

Wiens Vader t' Aarnhem woont?

Jakoba. Ja, 't is hy zelf, waar van
Ik u zo dickwils met vermaak heb onderhouwen;
Aan wien mijn Broeder my versprooken had te trou-
Hoe wel hy 't zelf niet wist. (wen;

Sofia. Wist hy het self niet? *Jak.* Neen,
Hy was in 't land niet. Maar ik wierd'er toe gebeên
Van mynen Broeder, wien 't versogt was van zyn Va-
Die op myn toestaan dees verbintnis bei te gader (der,
Beslooten, en tot op zijn weêrkomst onse trouw
Uitstelden. Lieve Moey, licht was ik nu zyn vrouw,
Indien het schip, waar meê hy keerde, in 't overkomen
Van Genue op Marseilje, in zee niet waar genomen
Van Turksche Roovers, en al 't volk tot buit gemaact,
En hy om 't leven, zo de tyding quam, geraact.
Hy is het, en de maar van zijne doodt een loogen.
Hy leeft, en heeft het oog der Rooveren bedroogen
In Bootsgezels gewaadt, en is met twee, of dry
Ontkomen het gevaar der Turksche slaverny,
Die, hebbende in een boot zig op de vlugt begeeven,
Zijn eind'lijk te Toulon geluckig aangedreeven.
Zo quam hy te Parijs uyt dat vervloecte landt.
En, vindende in 't gevolg van Vrankrijks Afgezant;
Die hervvaarts aanquam, goê bequaamheit zig te voe-
Is heden morgen tot mijn overgroot genoegen (gen
Hier aangekomen, en ik ben niet buiten hoop,
Een weg te vinden, dat hy desen Huvv'lijks Knoop
Vernieuvven zal, en ik met frisscher Man vergeten
Den droeven tijt, die 'k met een zieken heb versleten:

Sofia.

Is 't moog'lijk, Nigt, en is Heer Luidevvijk niet doot?
Weet gy het vvel? Ik sorg, 't geluk is al te groot.

Jakoba.

Broêr Ferdinand heeft my de gansche zaak verslagen!
En ik hem self gesien met sonderling behagen.
De stal zyns lichaams tuigt zyn adelijk gemoedt,

En heeft mijn doove min geſet in lichten gloedt.

Sofia.

Gy hebt hem ſelf geſien? hoe dorſt gy dat beginnen?

Jakoba.

Ik wiſt, dat d' Afgeſant van Vrankrijk heeden binnen
Den Haag ſou komen, en dat hy met al zijn ſtoet
Te Rijswijk bleef, tot dat de Staat hem in 't gemoet
Zou ſenden, naar gewoonte, om na dat middagmaalen
Hem met de goude Koets ſeer heerlijk in te haalen.
Dit wilde ik ook, dog meeſt Heer Luidewijk gaen ſien,
Ik kleed my uit den rouw; ik masker my; ik dien
My van een huurkoets, en, om niet bekent te weeſen,
Verkleedt Katrijn ſich ook, die 'k met my nam, door
'tvreeſen,
Dat licht Broêr Ferdinand iets merken mogt, indien
Hy eenig toeſtel, dat hy kende, quam te ſien: (men,
Want my was wel bewuſt, dat Broêr hadt voorgeno-
Te Rijswijk zynen vriendt te gaan verwellekomen.
Ik kom'er, zie mijn Broêr, die hem vaſt welkom heet,
Na zijn geſontheidt vraagt, en zijn geleeden leet,
Dat ſtof verſchafte, om in lang geſprek te treeden,
Zo dat ik hem kon ſien, van boven, tot beneeden,
En horen ſpreken na mijn zin, en met gemak
Beſpeuren, welk een geeſt in dat ſchoon lichaam ſtak.
Doch welk een onderſcheit bevont ik in ſijn weſen
By 't ſchildery, waar op hy my was aangepreſen!
Ik kan niet ſeggen, hoe 'k te moede was. Ik toogh
Zijn beeltnis in mijn hart door mijn nieusgierig oog.
Maar ſo ik op hem ſtaarde, en 't oog niet kon verſaden,
Had mijn nieusgierigheidt my ſelf byna verraden,
En my, hoe ſeer vermomt, aan elk ten toon geſet,
Had ſijn beleeftheidt my niet uit den noodt geret.
Een jonge Franſman, maar van ongebonden ſeden,
Rant my heel dartel aan, en, na een kleine reden,
Verſoect my, in het Franſch mijn masker af te doen.
Ik weyger 't; hy hout aan; en rakende in 't vermoen,

Dat ik wat lichts was, poogt ſo wat gewelt te plegen,
Om dat ik ſtilſweeg, en my ſelf alleen daar tegen
Met dreigen ſtelde; want mijn Broeder ſag het aan.
Maar, tot mijn groot geluk, kom iemandt aangegaan
Om hem te ſpreken, dat hem Luidwijck dêe verlaten.
Ik, hebbende mijn tong nn vry, en boven maten
Onſtelt, bid Luidewijk, my ſmytende in ſijn arm,
Dat hy my doch voor dien moetwilligen beſcharm;
Dat wy ons aangeſicht om reên niet konden toonen
Maar Edel zijn, en ſeer gevoelig van ſulk hoonen.
Hy weegt de ſaak niet lang: maar dreight met mondt en oog (hoog;
Den Franſman, wien het ſpijt. De woorden ryſen
De degens raken uit; en 't waar daar niet gebleven,
Waar 't buiten 't volk geweeſt. Ik en Katrijn begeven
Ons flucx in onſe Koets, en voorts uit hun geſicht,
Te viervoet na den Haag.

Sofia. Gy ziet, die daadt had licht
Uw eerlijke naam een vuile ſmet gegeven,
En dien moetwilligen, of Luidewijk het leven
Gekoſt. Hebt gy uw luſt nu niet geheel voldaan?
En was 't niet beſt, dat gy u 't opſet af liet raân
Van hem te ſchryven?

Jakoba. Neen: dat meêr is, 'k wil hem ſpreken,
En, kan ik 't voeglik doen, mijn hart hem tot een teken
Van myne erkentenis aanbieden. Was ik u
Ooit lief, Moey, toon my dog uw gunſt, en helpme nu
Met raat en daat, om 't werk behoorlijk voort te ſetten.
Safia. 't Is wel dan; want ik ſie, ik kan het niet beletten.

Jakoba.
Och neen, Moey; daarom ſtijf my met uw overlegh.

DERDE TOONEEL.

Katryn, Iakoba, Sofia.

Katrijn. (wegh:
MEvrouw, wees op uwe hoede, en maak u daadlijk

Uw Broeder Ferdinand met Luidvvijk ſijn gekomen,
Zy ſtappen vinnig aan; de tyd dient vvaargenomen.

Sofia.

Kom, gaan vvy hen verſpien door dit gemaacte gat.
Gaat gy niet mee, Katrijn?

Katr. Ik veeg de vloer noch vvat.

Jakoba. (pen.

Neen, neen, kom mee, en ras; eer datſe ons overloo-

VIERDE TOONEEL.

Ferdinand, Luidevvijk, Flip, en Jan.

elck met een Valeys.

Ferdinand. (blijf.

HEer Luidevvijk, vvelkom in de plaats van uw ver-

Luidwijk. Heb dank, Heer Ferdinand.

Ferd. z' Is ſlecht, maar vol geryf;
Mits ſy tvvee deuren heeft, van vvelke die na buiten,
En dees na binnen gaat. Men kanſe beide ſluiten.
Daar ſyn de ſleutels.

LUYDEWYK de ſleutels aannemende, en aan Flip gevende.

Flip. *Flip.* Myn Heer.

Luid. Daar, neemſe.

Ferdinand. Laat

Ikſe u beduyen. Deſe is van de deur op ſtraat,
En die van binnen 's huis. Sy ſyn vvel t'onderſcheyen.
Flip. Ik ſie 't vvel.

Ferd. 'k Heb u dit vertrek doen toebereyen,
Om datge, ſonder 't huis te moeyen, uit en in
Zoud konnen gaan, by nacht en onty, na uw ſin. (ven;
Daar hebtge ook pen en inct, indien gy iets wilt ſchry-
En hier ſyn boeken, om den tyd vvat te verdryven;
Zoſe u verdriet, en dat gy leeſens zyt geſint.

Luidew. (bint.

'k Zied t uvv heusheidt my, hoe langs, hoe meer ver-

Ferd.

Ferdinand.

Zo u noch iets ontbreect, dat u sou dienen konnen,
Gy hebt maar te gebien.

Luid. Myn Heer, ik blyf vervvonnen
Van uw beleeftheid: gy beschaamt my heel.

Ferd. Myn Vriendt,
'k Doe nergens na so veel alsge aan my hebt verdient,
En wenste u, na vvaardy, myn dankbaarheit te toonen.
Maar ik vertrek, gy wilt u lichtlijk wat verschoonen.
'k Wacht u beneeden, om de Juffer, diewe op 't Bal
Geleiden sullen, eerst te spreeken; 'k acht, zy zal
U seer wel aanstaan; sy is vrind'lik, schoon, en aardig.

Luidew.

Myn Heer, ik volg u stracx, ik ben so daad'lik vaardig.

VYFDE TOONEEL.

Luidevvyk, Flip.

Luidew.

Flip, geef myn schoenen, en ontlaarst my in der yl.
Doe nu 't valeis op, geefme een neusdoek; en terwyl
Wy by de Juffer gaan, breng 't vuile goet te wasschen,
En als wy keeren, maak weer vlytig op te passen.

Flip.

Zeer wel, myn Heer. Daar is een schoone neusdoek.

Luid. Maar,
Besiet eerst eens, hoe veel schoon goed ik heb.

Flip. Een paar
Hantlobben, een half hemt, een neusdoek.

Luid. Hoe veel beffen?

Flip. Niet een, als dese.

Luid. Zyn'er niet dry dasjes?

Flip Effen.

Luid. Heer Ferdinand sal my so haast niet laten gaan.
Neem 't vuile goed, en kom, hoe is 't? hebt gy gedaan?

Flip. Zo daad'lik Heer.

Luid. Zult gy niet komen? moet ik kyven?

Flip. 'k sluit de Valeisen maar.
Luid. Laat die slechts open blyven:
Waar toe sal 't noodig zijn, wy sijn hier in geen Kroeg.
Wy sijn by Vrienden; sluit de deur maar; dat 't genoeg.

ZESDE TOONEEL.

Katrijn, *Jakoba* door de bedecte deur in komende.

Katrijn.
MEvrouw, de baan is klaar, gy moogt vry binnen treeden.
Ze sijn al wegh. Waar blijft uw Moey?
Jakoba 'k Heb haar gebeden
De wacht te houden, in mijn Kamer, om wanneer
Mijn Broeder Ferdinand, met Luidwijk, flusjes weêr
In huis sal komen, ons hun komst bekent te maaken;
Wy souden andersins licht in de knip geraaken,
Indien we ons hier te lang vergaapten.
Katrijn. Dat is waar,
Gy hebt gelijk, en vreest met reden voor gevaar.
Maar 'k twijffel niet, uw Moey, als sy slechts op wil passen,
Zal wel verhinderen, dat sy ons niet verrassen.
Jakoba.
Ik wil het hoopen. Kom, Katrijn, doorsnufflen wy
Heer Luidewijcks valeis. Hoe staatge? ontdoet het vry
Wat vintge al?
Katrijn. Alle ding.
Jakoba. Sprey dat wat van malkander,
Op dat ik 't ook mag sien. Wat 's dat?
Katrijn. Een boek.
Jakoba. Dat ander?
Katrijn. Een silv're doos.
Jakoba. Doe op, en sienwe eens, wat daar in
Mag schuilen.
Katrijn. Poeyer. *Jak*. Zoek al voort.
Katr. Mevrouw, ik vin
Niet

Niet meer.
Jakoba. Geen brieven?
Catrijn, Neen.
Jak. Zy zullen ergens steken,
Zoek om.

KATRIJN, het Valeis om keerende.

't Is leegh.
Jak. Licht hebt gyse over 't hooft gekeeken,
Door al te groote haast; door soek weer al den hoop
Van stuk tot stuk.
Katrijn. Ik sal; hier is een Koker.
Jakoba. Loop
Met sulke vodden: sie te deegh toe: soek met sinnen.
Katrijn.
Maar evenwel, Mevrouw, hy heeft heel weinig linnen
Voor sulk een Edelman.
Jak. Katrijn, hoe zyt gy slecht?
Dit is al 't schoone maar; al 't vuil heb ik zyn knecht,
Door ons gemaacte gat, flus na de wasch zien brengen.
Maar is dat soeken? wat, waar mooght ghy u mee mengen?
Katr. Hier, al gevonden, al gevonden; dit 't pampier.
Hier hebbenwe den Aap, 't zyn brieven.
Jakoba. Geef die hier
Ik ben nieuwsgierigh, wat of 't wesen magh.
Katrijn. Maar sullen
Wy hier niet rommelen? dit syn de knegt zyn prullen.
Mevrouw licht is de knecht sijn meesters koppelaar.
Myn handen jeuken om te soeken, dorst ik maar,
Ja wel, ik heb'er sulk een lust toe. *Jak.* Boet uw lusten.
Katr. Mevrouw, een flesje met roosolis.
Jakoba. Laat my rusten,
Gy steurt my.
Katr. Wat is hier? ey sie, Mevrouw, een kam
Met seven tanden, en vol haar.
Jakoba. Gy maact my gram

Katr. z'Is in een ſelfde doek gewonden met ſyn eeten.
Kijk, by dit Kaes en Brood; hy heeft'er afgebeeten.
Jak. Eet gy de reſt op.
Katr. 'k Spoog het hart eer uyt myn lyf.
Mevrouw, Mevrouw.
Jak. Wat is 't?
Katr. Hier is ſyn tydverdryf.
Zes vuyle Kaarten, en wel vyftigh dobbel ſteenen.
Wat 's in dit doosje? 't lyct na nagels van ſyn teenen.
Jak. Is 't niet genoeg dat ghy die fraayigheen beſiet?
Katr. Hier 's noch een entje Kaars.
JAKOBA, de brieven geleſen hebbende.
'k Vind in de brieven niet,
Dat myne liefde in 't minſt met jaloſy kan grieven:
'tIs ſchrift van mannen, en al ſamen vrienden brieven.
Katrijn.
Hier is de Knegt zyn beurs. Sy klinct: 't is gelt. Wat ſo.
Ik wilſe eens luiſen, en opvullen met wat ſtro.
Hy ſal niet giſſen, wat ſyn beurs ſo licht doet worden.
Hoe ſal hy kyken?
Jak. Nu, ſchik alles weer in orden.
Eerſt Luidewyks valies, omtrent, gelyk het was.
Ik leg myn brief daar op de tafel.

ZEVENDE TOONEEL.

Sofia, Iakoba, Katryn.

Sofia.

Rept u, ras.
Uw Broer en Luidewyk ſyn al weer t' huis gekomen:
Zy ſtappen herwaarts aan.
Katr. Mevrouw, wie ſou dat droomen?
Zo dra? het leit hier, als een bayert.
Jak. Niet veel praats.
Kom voort maar.
Sofia. Nicht uw brief?
Jak. Die leit al op ſyn plaats.
zy gaan door de bedecte deur wegh.

ACHSTE TOONEEL.

Flip, Luidevvyk.

Flip. Gantsch bloedt! hoe is het hier! help! Dieven in de Kamer.
Myn Heer, sta by.
Luid. Wat is 't? wie sag ooit onbequamer
En grover lomp? hoe tiert gy so? waar raast gy van?
Flip. Bescherm jou Flip dog, of hy raact ligt in de pan.
Luid. Voor wie?
Flip. Veur Dieven, 'k hebse hooren gaan, en spreken,
Toen ik de deur op dee, sy hebben sich versteken
(Zyn zy 't maar niet ontsnapt) in d'een of d'and're (hoek.
Luidew.
Wel, sluit de deur dicht toe.
Flip. Zy is geslooten.
Luid. Zoek
Nu eens rondom.
Flip. Ey Heer, soek jy.
Luid. Hoe sal 't hier lucken?
Flip. Ik durf niet, seeker.
Luid. Zult gy nooit uw oude nucken
Afwennen?
Flip. Heer, de vrees heeft sich te diep geset.
Ik ga seer gaare met een heele huidt na bedt.
Zy mogten my een praauw so van ter syden geven.
Ey Heer, soek jy; jy vraagt tog niet veul na je leven.
Luidew.
'k Vind niets, en evenwel al 't goed leit over hoop.
Flip. Och, och! wis syn zy met het beste al op de loop!
Luidew.
Roer om het goed, kyk toe, en sie eens of we iets missen.
Flip. Ik vind noch al ons goed.
Luid. 't Is vreemd: ik kan niet gissen,

Wat dit wil ſeggen.

Flip. Sint Herodes, 'k ſla een kruys!
't Is tovery. Och, och, het ſpoockt hier in het huis:
Toen 'k in quam, heb iets ſien langs de Kamer ſwe-
Luidew. (ven.
Ghy droomt.

Flip. Och, ik beſwijk! de geeſt wil my begeven!
Luid. Wat is 't?

Flip. Ik ben om hals! myn beurs heeft laſt geleen.
Luid. Zy ſchynt nog vol.

Flip. Maar ſe is ſo ligt, ſe vliegt daar heen,
Gelijk een veer. Ik wou, dat meeſter Hans dien rover
Eens onder handen had! och, och, wat komt my over!
Luid. Doetſe op, en zie, hoe zy van binnen is geſtelt.
Wat vindtg'er in, Flip?

Flip. Niet, dan ſtroo, in plaats van gelt.
Och, och!

Luid. Met klagen ſult gy niet-met-al bedyen:
Vat aan de Kaars, en ſoek met my aan alle zyen.
't Kan weſen, dat men 't een of 't andre licht verſpiet.
Flip.
Die ſoeken wil, die ſoek; ik ſoek de Drommel niet.
Luid. Hier leit een brief.

Flip. Ik denk van Heintjepik geſchreven.
Luid. Ik leeſſe, en hoop ſy ſal ons eenige uitſlag geven.
Hy leeſt de brief.

Edele Heer.

Behalven de kennis, die ik van U. E. verdienſten hebbe, heeft my U. E. beſcherming te Rijſwijk zoodaanig verpligt, dat ik my uit erkentenis gedwongen vind, U. E. dit kleine teeken van mijne onuitſprekelijke dankbaarheidt ter hand te doen komen, met het vertrouwen, dat de zelve, die my met gevaar van zijn leven ſo groot een dienſt gedaan geeft, my die ondienſt niet doen zal, van deſe mijne dankbaarheit, of de minſte omſtandigheden daar van aan iemandt ter vverelt, voornamelijk aan

Ferdi-

Ferdinand, te openbaren: want mijne eer hang'er aan. De manier van dit bestellen zal U. E. licht vreemt voor komen: maar indien gy my op dese zelve plaats, een letter tot antwoordt verwaardigt, dat mijne moeyelyke erkentenis U. E. niet verdeelt, en voorders de versochte stilzwijgendheyt beloof; zal ik U. E. verder doen zien, hoe ik U. E. achte, en dat ik ben

U. E Genegenste Vriendinne des Werelts.

z' Is van de Juffer, die my om haar hulpe badt,
En om wiens wil ik flus dat spel te Rijswijk hadt
Met al die Franssen. Zy wil haar erkentenis toonen,
En met haar dankbaarheit die kleene dienst beloonen.
Maar 'k had so geestig een vergelding niet verwacht.

Flip.

Zy kan wis heksen, Heer: zy heeft de brief gebraght,
En is toense ons vernam de schoorteen uitgevlogen.

Luidew.

Men toovert nu niet meer; gy zyt daar in bedroogen:
De menschen zyn te zwaar: men vliegt niet door de
Als met met machinen. (lucht

Flip. Maar, van waar quam dan 't gerucht?

Luid. Dat hebtge u ingebeelt.

Flip. Ja wel, so dat niet waar is,
Ten minsten heeft zy dan een Spiertes fammiljaris,
Die zy voor boô gebruict.

Luid. Wat stootge al uit uw hooft?
Wel, Flip, ik had u nooit so sot, en dom, geloofit.

Flip. (tel?
Wel hey, myn Heer, wel hey; vertrouw je, dat ik reu-
Hoe komt de brief hier dan?

Luid. Men heeft licht noch een sleutel
Van dese Kamer. Ook heeftsy hier in het huis
Licht kennis, en zy maacte in 't weg gaan dit gedruis,
Toen gy de deur op deed. 'K ga aan de Juffer schryven,
Met een aan Vader, dat ik in den Haag moet blyven
Tot maandag toe, en dat ik 't Aarnhem wesen sal

Niet

Niet eer, als donderdagh, of vrydagh: dit geval
Had my dat noodige bescheid schier doen vergeeten.
Raap onderwyl ons goed, dus over hoop gesmeeten,
By een, en schik het wegh.

Flip. De Juffer heeft ons bey
Aan werk geholpen. Wat of haar geleegen ley
Aan my, om al myn geld te taaken, en de maalen
So om te schomlen, en heel overhoop te haalen.

Luidew.

De Juffren in 't gemein zyn vol nieuswgierigheid.
Men moet dat al voor lief opneemen.

Flip. Schoon bescheid,
Myn beurs te plondren, en 't hart uit het lijf te trecken.
Dee zyme maar geen scha, zy moght wat metme gecken. (stelt.
Maar, maar een lege beurs maact meenigh hooft ont-

Luidew.

Licht nam zy 't, om daar na, in plaats van 't weinigh geld,
Uw beursje wederom te vullen met ducaten.

Flip. Ja doch. Dan hadse hier het beursje niet gelaten,
En opgevult met stroo.

Luid. Swyg stil, ghy hindert my
Met al dat sot gevraegh.

Flip. By u is 't sotterny, (gen.
By myn is 't enrst, myn Heer, ik moet de scha vast dra-

Luidew. (gen.

'k Seg, laat my schryven, of gy krygt de huid vol sla-

Flip. 'k Rep niet een woort.

Luid Ga, breng dees brief op 't Uitersch Veer:
Sy houd op Aarnhem, daar is geld by.

Flip. Wel, mijn Heer,
Ik sal: maar d' andre?

Luid. Die moet, na des Juffers schryven,
Hier op het midden van de Tafel leggen blyven.
Sy salse halen. Wilt gy 't sien, wacht hier ter stee.

'k Geef

'k Geef u verlof.

Flip. Neen, neen ik 'hou mijn gek daar mee.

Einde van 't Eerste Bedryf.

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

Iakoba, Sofia.

Alle beide door de bedeckte deur komende.

Iakoba. (sen.

Wat of hy antwoort? Ik sta tusschen hoop, en vree-
Sofia, Daar is de brief.

Jak. Geef hier, laat my den inhoud leesen.

Zy leest.

Wie gy ook zijn moogt, en hoe weinigh gy my ook verpliht zyt, zo is 't my echter lief, een onverwachte achting, in de plaats van een onverdiende dankbaarheit te vinden. Ik beloove u, als een waar Edelman, (dewijl 't u belieft my met dien naam te vereeren) dat ik 't geheim van dit voorval, aan niemandt ter werelt ontdecken zal, en vorders uw geboden afwachten. Dit is 't, dat ik u, volgens uw versoek, tot antwoort van uw brief, laate.

LUIDEWYK.

Geen minder heusheid heeft mijn hoop van hem verwacht.
O aangename brief! gy geeft een nieuwe kracht
Aan mijn verliefheidt.

Sofia. Nicht, hy zaait in uwe sinnen
Een schaadlik onkruid, dat so lichtlik sich verwinnen,
Noch uit laat rooyen.

Jak. Ey, berisp mijn voorneem niet,
Myn lieve Moey; ik ben het swaarste zielverdriet
Getrooft te dragen, so 'k mijn Edelman moet derven.
Sofia. Maar denktge al uw eer?

Jak. Veel eerder sou ik sterven,
Ja sterven duisentmaal, eer ik in 't minste deel
Myn eer verraden zou; en kan ik het geheel

Besit

Besit van Luidewijk niet hebben, 'k sal myn leven;
Maar nimmermeer myn eer, gewilliglijk begeven.
Sofia. Hebt gy dan nog in 't sin, dat hy u self sal sien?
Jakoba.
Ja Moey en dese nacht, indien het kan geschien.
Sofia. Op welk een wys?
Jak. Hier in heb ik uw hulp van nooden.
Sofia. Die wort u met mijn hart geheelijk aangeboden.
Jakoba. (nien
Gy soud my vriendschap doen, woud ghy uw Kame-
Beveelen, datse uw Koets, uw Paarden, en Koetsiers,
Met bey uw Knegten, op de Vyverberg deed komen,
By 't groene zootje, Moey, digt onder d' eerste boo-
Omtrent de middernacht, maar al gemaskert. (men;
Sofia. Hoe?
Waarom gemaskart?
Jak. Hoor; ik leg het daar op toe,
Om Luidewijk selfs in myn Kamer t' onderhouwen,
Van hem gesien te zyn, en hem self aan te schouwen
In vryheid, onbeschroomt; en sonder dat hy ken,
In welk een oort hy wort gevoert; of wie ik ben,
Vermoeden kan, terwyl myn Broer op 't Bal sal wesen;
Zo dat men hinderig, noch beletsel heeft te vreesen.
Sofia. Hoe Nigt? vergeetge alree, dat Jan soo even sey,
Hoe Luydewijk u Broer belooft had, datse bey
Te saam de Juffer, die zy daadelijk besochten,
Na 't Bal te leyden, en beyde op te passen dochten?
Gy waarter by, en hebt het self gehoort.
Jakoba. 't Is waar;
En dat zy Luidewijk behaagde, speet my; maar
Ik meen, so 't moogelijk is, dat opset te versetten,
En dat oppassen van die Juffer te beletten.
Ik sal Heer Luidewijk versoeken met een brief,
Dat hy een Garnituur van Linten doch voor lief
Ontfange, die Katrijn haalt van den Fransen Kramer,
Van paarelkleur en root. Maar daar komtse in de Ka-
mer. TWEE-

TWEEDE TOONEEL.

Jakoba, Sofia, Katrijn, door de bedekte deur.

Jak. IS 't eeten haast gedaan, beneen?
Katr. Vrees geen belet,
Mevrouw; het nagerecht is noch niet opgeset:
Zo seitme Jan, dien ik het vroeg:
Jak. Waar zyn de stricken?
Katrijn. (schicken;
Ik brengh u die, Mevrouw; maar 'k mo et se watver-
De Kramer had geen tijd.
Jak. Wel doet het so 't behoort.
Ey Moey, leen haar uw hand; 'k sal Luidewijk sô voort
Gaan schryven.

KATRIJN, terwijl Jakoba schrijft.

Hou eens vast, Mevrouw, ik sal 't wat recken.
Zoo staat het wel; het moet de heele kuit bedecken,
Tot op de scheen.
Sofia. Wat sal hy met dees linten doen?
Katrijn.
Het breet moet op de hoed, het smal lint op de schoen,
Ter zyde van de voet.
Sofia. En dees vier andr're linten?
Katr. In 't hallef hemd, voor op de handen.
Sofia. Welke quinten
Heeft nu de Mode!
Katr. Is die niet altijd sot geweest?
Sofia
't Is waar Katrijn, sint dat wy van een Franschen geest
Beseten zijn, en dat men die uit vvil dryven,
Doet sy ons sotten, tot onse eigen kosten, blyven,
En treckt een rijkdom uit de grillen, diese broedt,
Door onse sotterny en 't quaad gebruik gevoedt.

JAKOBA, geschreven hebbende.

Ik heb de brief gedaen, belieftse u ook te leesen?

Sofia.

Sofia.

Ja Nicht. Gy schryft hem; hy sal uw oppasser wesen,
Doch u noch kennen, noch oppassen; 'k vat dit niet.
Meint gy op 't Bal vermomt te komen?

Jak. Neen, 't geschied
Alleen, om hem wat te verbystren, op die hoope,
Dat zijn nieusgierigheid hem eerder herwaarts noope.
Ook schrijf ik hem niet, Moey, dat ik op 't Bal sal zijn.
Maar spillen wy geen tijd? Is 't alles ree, Katrijn?

Katr. 't Is daadelik heel klaar.

Jak. Kom; laat het so maar blyven;
't Is overdubbel wel. Daar neem, en leg dat schryven
In 't mantje, boven op de garniture. *Katr.* Wel;
Maar 't leit so overhoop, 'k sal 't eerst weer op zyn stel
Verschicken.

JAKOBA, hoorende Flip aankomen, en singende.

'k Hoor gerucht; ras, vlienwe, Moey, zy komen.

JAKOBA, en SOFIA, vlieden met de kaars, en laten Katrijn in 't donker.

DERDE TOONEEL.

KATRIJN, alleen in 't donker, en Flip hoorende singen.

Men laatme in 't donker, en de Kaars is mee genomen!
Waar vind ik d'uitgang? 'k ben hier leelik in de knip.
'k Hoor iemand op de trap. Ja, 't heeft geen nood, 'tis Flip.
Hy is voor 't spook vervaart; ik hoor 't wel aan sijn singen.
Kom ik eens achter 't licht, ik sal het wel ontspringen,
So 'k de bedecte deur maar sie; 'k schuil hier so lang.

VIERDE TOONEEL.

FLIP, singende met een fles in de hand, KATRYN maakt achter hem te zijn.

STEM: Grand ballet.

I. MYn Heer,

Dese Fluit, ten kimmen vol geschonken,
Moet stracx zyn uit gedronken,

Op

Op deze welvaart, op den ſtandt
Van't lieve Vaderlandt:
Dewijl de gulde Vreê
Het mes, daar d' Oorlogh ons de beurs mee ſnee,
Heeft geſteken in de ſchee.
Nu hoort men niet van vechten,
Vlooten branden, dorpen ſlechten:
Al de twiſt
Is met den Biſſchop, en den Brit geſliſt:
Of, zo men nu malkand'ren zit na't gat,
Het is met roomers nat.
Men toon zich dan, als wackre Knechten,
En doe een ſtorm op't volle vat.
2. De Pacht
Zal'er wel een Daaler meer om gelden,
En wy voor braave helden,
Voor lief hebbers van den ſtaat
Paſſeren, kameraadt.
Ia, zo de Franſman quam,
Die onlangs veur zich neer keek, als een lam,
Nu ziet, als een Leeuw, zo gram;
Wy zouden ſtaan, als moffen,
Al zijn ſnorken, al zijn ſnoffen
Was maar wind;
Hy zou zo ſlecht ſtaan kijken, als een kind,
En vreezen ons, zo boorde vol van moed,
Of wijn, dat's even goed;
De Franſman zoud'er vlak veur boffen;
De Wijn is 't rechte heldenbloedt.
3. De Wijn
Maakt een dollen duivel van een blooden;
Maakt menſchen ſchier tot Goden;
Maakt ons jong, al zijn wy grijs;
Maakt zelf de jonkheidt wijs,
En vol van wetenſchap;
Den ſtomme bok ontbreekt het niet aan klap,

Als de wijn klimt in zijn kop.
Het wijntje maakt den Prater;
Ellek een die roert de snater,
Als zijn mond
De smaak recht weg heeft van den ouden hond.
Kom drinken wy dan wacker, dat het snort,
Die lang wacht schiet te kort;
Dat gaatje veur, avous, konfrater,
Ik kan wel merken, waart tje schort.

'kSie, of ik drinck, of sing, ik ben al eeven bang.
'k Heb dees boetelje nou al tweemael uitgedronken,
Noch popeltme mijn poort, noch trillenme mijn schonken;
Want dat ik zing, is niet uit vreugd, maar grooten angst.
Mijn Heer! Heer Luidewijk! waar blijfje? 'k weet mijn vangst
Nou wel; hy sent my hier, en vreest'er self te weesen.
Is dat straks komen? 't moght de drommel doen. Dit vreesen (broek.
Maackt, dat ik 't hart schier uit mijn lijf snyt in mijn
Wel benje gek, Flip? grijp koerasie, houwje kloek;
Ga in jou Heers valiers, gelijk hy heeft bevolen,
En krygh sijn kleedt. Maar sat die geest daar eens verscholen.
Och! och! wat ging mijn an? Daar leit de moed al weer.
Wat raad? Geen beter, als dat ik de geest besweer.
O geestje, wie je bent, ik, die nooit van mijn leven
Het minste quaat heb aan jou geestlikheit bedreven,
'k Besweerje kraahtigh by Sint Ursels onderrok,
By Sint Pilatus tand, Kristoffels wandelstok,
Sint Iochems knevels, en by 't verschot der beene
Van al die vroome luy, en by dit kruis met eenen;
Dat ik, die Flip hiet, jou voor eeuwig blyf verplicht;
So jy jou nimmeer vertoont voor myn gesicht:
Want Geestje maat, men kan wel vriend zijn met malkander,

Al komt juist d'eene vrind niet spooken by den ander

Katrijn blaast de kaars uit. en geeft hem een klap.

Moord! brand? mijn Heer! mijn Heer!

VYFDE TOONEEL.

Luidewijk, Flip, Katrijn, in 't donker.

Luidew. HOe schreeuwje so bevreest?
Wat doeje in 't donker?

Flip. Die vermaledyde geest...

Luid. Wat geest?

Flip. Die daadlik in de Kamer was...

Luid. Het vreesen
Maact, darge u... Maar wat looptme op't lijf? wat wil
dit wesen?
Ik heb het Flip.

Hy vat de mand, die Katrijn in de hand heeft.

Flip. Mijn Heer?

Luid. Loop ras, ontsteek het licht
Beneen, en keer terstont; maar sluit de deur eerst digt,
En doe de grendel daar van buyten voor.

Terwijl Flip de deur uitgaat, en grendelt, laat Katryn de korf in handen van Luidewyk, en vertrekt door de bedekte deur.

ZESDE TOONEEL.

Luidewijk, allen.

'k WIl hoopen,
Dat my dit spooksel nu niet lichtlik sal ontloopen.
Des spreek vry, droes, of geest, of mens, wie dat gy zyt,
Wat soect gy hier? gy zijt gevangen, schoon 't u spyt.
'k Sal nu wel sien, wie hier soo geestig weet te waaren,
En meent ons door de schijn van nacht-spook te ver-
vaaren;
Dies meld u maar, u sal in 't minst geen quaat geschien.
Gy spreect niet? daar komt Flip, nu sal ik 't self wel
sien.

ZEVENDE TOONEEL.

Flip, met een kaars, *Luidewijk*.

Flip. Hier ben ik met de Kaars.
Luid. Wat's dit? ik ben bedroogen.
Een Korf, en'k sie geen mensch.
Flip. Hoe? is het spook ontvloogen?
Wel hey, wel hey, mijn Heer, jy had het ommers vast;
Weg is het en verdwijnt, dat 's leelik misgetast.
Luidewijck. (buiten
Ja, 'k ben verstelt; maar sienwe eens na de deur, die
Op straat zyn uitgang heeft.
Flip. Die kan niet beter sluiten;
Zie, z'is heel fiks in't slot, en wel te deeg beneen
Gegrendelt, boven ook.
Luid. Voorwaar't zijn vremdigheen,
Die ik navorsschen noch bevatten kan met reeden.
Ik kan niet denken, wat dit weesen magh.
Flip. Mijn leeden
Staan noch en sidderen. Wel, mijn Heer, heeft Flip nu
Gelooft jy ook nu niet, dat dit een spooksel is? (mis?
Luidew. (len,
Wat spooksel? neen, de schrik doet u dus geklik woe-
En reevlen van een geest.
Flip. Jy moest het ook eens voelen.
Ik wed, mijn Heer, dat jy 't dan wel gelooven soud;
Maar, als men 't zelf niet voelt, dan is men goed koop
stout
Luid. Wat heb gy toch gevoelt.
Flip. Een geest met ysre handen,
Die dese kaaken so verset heeft, dat de tanden
Noch ram'lem in mijn bek.
Luid. Gy beeld u dat maar in.
Flip. Hoe, sellemalement, inbeelding? sie mijn kin
Is uit het lidt.
Luid. Sulks doet u't overmaatig schricken

Gelooven.

Flip. Is 't geen spook, hoe komt die Korf met stricken
Dan in de Kamer? Heer, 't is seeker spokery
Gelooft het, eer je 't voelt.

Luid. 't Is vremt Flip, ik bely,
Dat ik niet klaarder in dit werk sie, als een blinde;
Maar 'k sal niet rusten, tot dat ik d' ontwarring vinde.

Flip.

Hoe vrinden? sie wel toe, wat jy begint, mijn Heer;
't Sal ons wel vinden, eer wy 't soeken. Och? hoe meer
Men 't soeckt, hoe 't booser wordt. Dat soeken salje rouwen;
Ey denckt het niet, wil jy jou Knecht in 't leeven houwen.

Luidew.

Wel, wel. Maar sienwe eens, wat dit spook ons schenckt,

Flip. ik krijg
De dood op 't lijf, mijn Heer; daar sit het spook in.

Luidew. Swijg
Gy vlegel; hoe! een Korf, vol stricken net gebonden,
Van paarelkleur en roodt?

Flip. Ja! maar van 't spook gesonden.

Luidew.

Swijg, seg ik, eer ik ... Maar hier vind ik noch een brief;
Wat wil dit wesen?

Flip. 't Spook, geloof ik, heef je lief.

Luid. Flip, lichtme, dat ik lees.

Hy leest.

Heer Luidewijk.

Ik zie met vreugdt uyt uw antwoord, dat uw heusheidt mijn hoop niet bedrieght. Op dat vertrouwen verstout ik my verder, en durf u bidden, dat gy Ferdinand zijn Iuffer alleen laat oppaßen, en zonder ligt ten elf uuren weder in uw kamer maakt te zijn: maar 't moet u zo weinigh aan moet, als beleeftheit ontbreken; want u zal iets onverwagts verschynen. Indien 't u behaagt, zult gy achtervolgen, 't geen u geboden zal worden.

Indien 't u niet behaagt, zult gy alle verder onderzoek staaken. Ondertusschen verzoek ik u, dit kleine teiken van mijn groote gunst voor lief te nemen, en u dezen avond op 't Bal te versieren met deze stricken, welker kleuren de beelden van de gesteltenis mijns harten zijn; op dat ik voor mijn oppasser houde; hoewel ghy my voor die tijdt noch kennen, noch oppassen zult, om reden, daar na te melden. Ik verwacht uw antwoordt op de plaats, daar ghy't voorgaande geleght hebt, en blief de zelve die ik my genoemt heb te zijn.

Ik kan dit heusch vezoeken
Niet afslaan.

Flip.

En ik sou de heusheid wel vervloeken.

Luidew.

Swijg schelm. 'k Verlang na 't end van dese spokery.
Flip. Maar vreesje geen gevaar?
Luid. Ik acht het sotterny,
Aan sprook te denken, swijg. Ik moet het eens herlesē.
Sy schijnt jalours, en by gevolg verlieft te wesen.
In 't donker wachten, tot dat my iets vremds verschijn;
En dese kleuren, die zy teikens seit te zijn
Van haar gesteltenis des harten; dese stricken
Te senden, schijnen op mijn wedermin te micken.
'tKan niet als liefde zijn. Ja, soo ik't wel bespeur,
Ontdeckt sy my haar min; 't is roodt, en paarelkleur;
Het rood beteikent brand.
Flip. Dat's net geraden, Jonker:
Het is een helsche brant, die blaact het best int donker
'k Beken, 't is wonder van den drommel overleit.

Luidew.

Swijg, seg ik. Paarelkleur beteikent zuiverheidt.
z'Is in een suivre vlam, soo 't schijnt, op my ontsteken,
Maar wat is dit? 'k verlang om haar te sien en spreken!
'k Vind my bewogen! zy moet schoon zijn; ja, 'k vertrouw,
Datse andersints haar min so niet ondecken sou:

Sy schynt te gaauw. Ik wil haar daadlik antwoort schry-
Set hier de Kaars. (ven.
Flip. Was ik als jy, ik liet het blyven.
Luid. Zwijg, bloo-hart.
Flip. Is'er dan geen spook?
Luid. Dat 's maar bedacht
Voor kleine kindren, dat geen man van wysheit acht.
Flip. Geen biete baauwen, of kaboutermans?
Luid. Al loogen.
Flip.
Sou 't dan geen kol zijn, die ons daadlik is ontvlogen.
Sy vliegen, so men seit, de schoorsteen uit, en in.
Luid. Al sotsklap.
Flip. Is het dan geen weerwolf, geen alvin,
Geen witvrouw, noch geen hecx, noch poepenheins-
mans? *Luid.* Grillen,
Inbeeldiug.
Flip. Wel, myn Heer, sie daar, ik laatme villen
Indien 't geen eunjer is, so is 't een Toovenaar.
Luid. Hoe raast de gek. Swyg stil, en rust uw harssens.
Flip. Maar.
Geen onderaardsche schim?
Luid. Verbysterde gedachten.
Flip. Geen nicker?
Luid. Dwaasheidt.
Flip. Ook geen geest van groote krachten?
Luid. Door loose harssenen verdicht.
Flip. Geen ziel in nood?
Luidew.
Wat zotte vragen! neen, die rust na's menschen doot.
Maar onse tijd verloopt. Ik heb mijn brief geschreven.
Daar leitse; sy belooft daar antwoort op te geven.
Doe nu de grendel van de buyten deur, en geef
Mijn kleedren; wel hoe staat gy dus versuft;
Flip. Ik beef,
Wanneer ik denk, dat jy jou lichaam so durft waagen,

Licht dat jou beenen jou niet van de plaats af-dragen.
Och, och ! mijn Heer, ik ſie, dat jy geen ſpooken kent,
't Schijnt in begin wat ſoet, maer ſiet wel toe, in't end,
Saljy die vriendlijkheid ſoo ſellemens betalen.
Ik vrees, het is de droes, die jou begeert te haalen;
Of hy ontbied jou licht in't donker, om, als my,
Wat af te roſſen. 't Is, hoe't is, die ſpokery (ker.
Heeft niet veel goeds in't ſin: ey, laat jou raden, Jon-
Was't noch by daag, maar kijk, dat donker, ô dat don-
Leit my ſoo ſwaar op't hart ! ker
Luid. Zo ſou't my ook licht doen,
Indien ik Flip was: maar ſtrik dit op elken ſchoen.
Flip. Mijn Heer, ey doe jy't ſelf.
Luid. Wel Flip, wat ſal dit weeſen?
Jeuĉt u de huid?
Flip. Ik vrees....
Luid. Wat valt hier veel te vreeſen.
Flip. Iets aan te raken, van't geen jou het ſpook vereert.
Luidew.
'k Seg, bint het, bloode nar, en daadlik, ik begeert't.
Taſt aan, hoe ſtaje?
Flip. Ey! Ey! is't lint?
Luid. Wat dan?
Flip. Weet ik het?
't Komt uyt de hel, mijn Heer.
Luid. Daar, grijp het aan, en ſtrek het,
Gelijk't behoort.
Flip. Zie, hoe de Droes een menſch verleyd.
Had hy jou gelt gekaapt, in plaats van mooyigheidt
Te geven, had hy jou de ribben komen boenen,
Gelijk als my, je waart licht al ſoo bang,
Luid. Mijn ſchoenen?
Flip. Daar ſijnſe.
Luid. Voegt dit lint wat by mijn Kleed met Kant?
Flip. Ja duivelſch.
Luid. Schelm, ik ſal ... maar daar komt Ferdinand.
A C H-

ACHSTE TOONEEL.

Ferdinand, Luidewijk.

Ferd. MYn Heer, verschoon my, soo ik eenigsins uw saken
Verlet door mijne komst. De tijd begint te naaken,
Om na de Juffer, en soo voort na't Bal te gaan,
So't u belieft, en gy gereedt sijt.
Luid. Ik ben aan
Uw heusheid seer verplicht, maer'k vind my wat verlegen,
Om dat ik lichtlijk d'eer, door uwe gunst verkregen,
Niet sal gebruiken, so mijn beede niet mishaagt.

Ferdinand.
Versoek niet, maar gebie, 'k staa toe, al wat gy vraagt.
Luid. Ik heb my selven wat onpaslik in 't verkleeden
Bevonden, 't schijnt, my ryd een Koortsje door de leden;
't Is wel niet groot, maer 't heeft my echter wat ontstelt
't Is't ongemak, dat vaak den reisende verselt:
Dies wilde ik gaarne my wat vroeg tot rust begeeven.
Mijn Heer, ik hoop, gy sult mijn bee niet wederstreeven;
Maar d'aangenaame moeyte opnemem, om alleen
De Juffer, die wy flus te dienen met ons tween
Versproken hadden, op te passen. Mijn vertrecken
Zou anders haar tot hoon, en my tot schande strecken.

Ferdinand.
Mijn Heer, ik sal het doen. Maar komtge niet op't Bal,
Om 't Haagsche Jufferschap te sien?
Luid. O ja, ik sal
So by u zijn, doch wil ten ellef uuren scheiden,
En daarom is't, dat ik geen Juffer wil geleiden,
Maar lichtlik sal men my niet binnen laaten.
Ferdinand. Wel,
So kom met ons, mijn Heer, Mejuffer Isabel

Is gantsch niet bellegsiek : gy kunt met andre praaten,
Haar onderhouden, of oppassen, of verlaaten,
So 't u sal lusten; kom, wanneerwe in 't huys zijn, sult
Gy 't maaken, so gy wilt.
Luid. 'kSteek diep in uwe schuld:
Maar, hebtge in 't sin om my nog naauwer te verbin-
Onschuldig my by haar. (den.
Ferd. Heer Luidwijd, wy sijn vrinden,
Mejuffer Isabel, en ik. Kom, gaauwe voort,
Gy sult in 't minste niet misdoen; 'k geef uw mijn woordt.

Einde van 't Tweede Bedrijf.

DERDE BEDRYF

EERSTE TOONEEL.

Iakoba, Katrijn, Sofia.

Door de bedekte deur inkomende.

Iakoba.
MAar had hy u in plaats van 't mantje vast gekree- (gen,
Had gy hem het geheim ontdect, en my verswegen?
Of hem de heele saak, gelijk sy leit, verklaart?
Katrijn.
Mevrouw, dat weet ik niet? 'k was ongemeen vervaart,
En wist ter naauwer noot van schrik de deur te krygen;
'k Sou, vrees ik, door den angst niet hebben konnen swygen.
Iak. Is best, dat alles is naar onse wensch geluct.
'k Geloof de Meester, en de Knegt zijn, als verruct
Gebleven, en verward, in twyffel opgetogen,
Wanneer zy sagen, dat hen 't spook so was ontvlogen.
Sofia.
Maar, Nicht, besie tog eens wat antwoodt hy u geeft.
Daar is de brief, na dat ik merken kan, hy heeft,
Met weinig lettren, u zijn meening laaten weten.

ly ſal, geloof ik, het oppaſſen niet vergeten.
ik. Moey, geefze my.

Zy leeſt.

Onbekende Vrindin.

'w gunſt verplicht my te ver. Ik zal my van mijn woordt aan Ferdinand ontſlaan, en op 't Bal komen, alleen vergezelſchapt met de teikenen van uwe weldaden; oock ſal 't my aan moedt, noch wil ontbreken, t' avondt ten elf uuren zonder licht in mijn Kamer te zijn, om te verwachten, of my de verſchyning zo wel uyt zal vallen, als mijne hoop my belooft en voorziet.

U. E. verplichten Luidewijk.

Ik vind het antwoord, als ik dacht.
)e vergenoeging, die my zijn beleeftheydt tracht
'e geven, en zijn wil tot mijne dienſt genegen, (gen.
'ijn prickels, die mijn ziel met wondre vreugt bewe-
: Erken my ſeer aan zijn wilvaardigheen verplicht;
n haak met ongedult na Luidewijks geſicht. (nen,
loe komt de tijd noch om? voor dat het uur verſche-
al weſen, ſie ik mijn verlangen niet verdwenen.
1aar Moey, ſal uw Karos, en 't geen daar toe behoort
)ok vaardig weſen, op den tijd, gelijk ons woord
egeven is; en voorts de Knegts, en Kamenieren
ereed zijn, om den ſleep en toeſtel te verſieren?
Moet alles klaar zijn, eer het twalef uuren ſlaat,
)p d'aangeweſen plaats.

Sofia. Ik bid u, Nichte, laat
1y dat bevolen, 'k ſal op alles naarſtig achten,
n ſorge dragen, dat gy niet vergeefs ſult wachten.
weet, hoe ſeer u oog na dat geſicht verlangt,
n dat daar aan alleen uw vergenoeging hangt;
.omt hem maar anders in die ſaak geen moedt t'ontbreeken,
'oor d' uitkomſt na uw ſin wil ik wel borge ſpreeken;
laat gy maar gade, dat uw Kamer vaardig zy.
ik. 't Is al beſtelt, ik ſal de routapiſſery,

En

En al den toeſtel van de droefheid doen verdwynen,
En doen, op ſtaande voet, in mijne zaal verſchynen,
Met kleine moeiten, een behaagelik geſicht,
En prachtig huisraad; en uitſteekent helder licht
Op gladde Blakeren, en ſilv're Kandelaaren
Opſteken; wijl de rouw, waar mee de muuren waare
Bekleed, tot die tijd toe in eenen oogenblik
Sal nedervallen, door 't ontbinden van een ſtrik;
Om, of mijn Broer, voor 't Bal, my ſchielik quam
ſpreeken,
Dat hy niets merke van het geen, wy hier beſteeken
Dat ook Heer Luidewijk wanneer hy al die pracht,
En zwier van ſtaat ſal ſien, ſich des te minder acht
Weerom in 't eigen huis te weſen, noch vermoede
Dat iemant van dit huis...
Sofia. Nicht, zijnwe op onſe hoede
Ik hoor gerucht.
Iak. Ik ook: daar zijn ſy wederom
Vertrecken wy. Katrijn, kom volg.
Katrijn. Mevroow, ik kom

TWEEDE TOONEEL.

Luidewijk, Flip.

Flip.

DUs in het donker, en geen ligt: wat wil dit weſen?
Mijn Heer, ick bidt u heb wat deernis met mi
vreeſen;
Ik ben verſeekert, dat de Droes hier ſpooct, en waa
Luidew. (vervaa
Houw moedt, gy hebt geen noodt, gy gek, wees ni
So lang ik by u ben, hoeft gy geen quaat te ſchroome
Flip.
Hoe! ſou de Nicker, of een van zijn dienaars kome
Gelijk geſeit is, Heer, en ſou men ſonder ſchrik
Hem hier verwachten? Neen, mijn Heer, doe jy dat:
Wil liever, van de nacht, my elders wat vermeyden

In d' een of d'andre kroeg, als hier sijn komst verbeyen.
Ik ken sijn nucken, want ik heb de smaak daar van.
Luydew.
Swijg stil, en houw maar moet; het is geen spook.
Flip. Wat dan?
Luid. Het is een Juffer, gek.
Flip. Het mogt de Duivel wesen.
Is dat een Juffer?
Luid. Ghy hebt immers hooren leesen
Wat zijme schrijft.
Flip. Als of de Droes niet schrijven kon.
Luidew.
Het zy dan spook, of niet, 'k wou, dat het maar begon.
Flip. Dat wou ik niet.
Luid. De tijd verdrietme.
Flip. En my niet minder:
Vertreckenwe daarom.
Luid. Ik seg u vrees geen hinder,
Soo lang ik by u ben. *Flip.* Mijn Heer.
Luid. Wat wil de gek?
Flip. Wagt jy het spook alleen, en gun, dat ik vertrek.
Luidew.
Neen Flip, daar ik blijf, sult gy mede moeten blijven;
Daar is geen spook.
Flip. Ik sie, je sultme al weer bekyven,
Maer Heer, al praate jy, als Brugman, sie, mijn schrik
Sal doch niet weg gaen: jy bent jy; en ik ben ik.
Jy looft geen spokery, nog't waren van qua geesten;
Maar ik geloof 'er an, mijn Heer, so doen de meesten,
Luyd. De meeste luy sijn gek.
Flip. Maer 'k heb het self gevoelt,
Hoe dat de nicker staag omtrent de vroome woelt.
Kijk, ons geloof verscheelt, om dat hy jou gestadigh
So vriendelik onthaalt, en my soo ongenadigh
Ofrossen komt, maer wil jy niet, dat ik vertrek,'
Ey laatme dan de Kaars gaan halen.
Luid.

Luid. Houw de bek.
Het licht sou u de schrik niet mindren, maar vermee
En dat gy 't minste siet, sal u het minste deeren. (ren

DERDE TOONEEL.

Iakoba, met een geslooten dievelantarentje, door d
bedecte deur, in 't donker, *Flip*, *Luid.*

FLIP, rakende Iacoba in 't voor by-gaan.

OCh Heer! daar voel ik iets; waar kruip ik een gat
Au, au; daar wort ik al by 't linker been gevat.
Nou sal ik levend voor den drommel moeten vaaren!
Waar benje, Heer?
Luid. Hou moed: ik sal u wel bewaren
Kom hier: gy hebt geen nood.
Flip. Och? brogt de geest toch licht
Mijn Heer; so kon men hem eens kyken in 't gesicht.
Help, help! daar wort het licht! dat 's toovren! selle
weeken! (steeken
Mijn Heer, de Kaars wordt van den drommel aange
Luid. Gek, 't is een Juffer.
Flip. Neen, 't lijct beter na een moo
Luid. Het is haar masker: dat sy af doet, Swijg, en hoo

IACOBA, haar masker ofdoende.

Heer Luidewijk, 'k heb u tot tweemaal toe geschreve
En klaare blyken van mijn dankbaarheydt gegeven
Voor u bewesen dienst, die in mijn teer gemoedt
Een vonk van liefde heeft ontsteeken, en gevoedt,
So dra 'k vernam, dat u doorluchte ziel de waarde
Van uwe stam, en stal des lichaams eevennaarde.
Uw wederschryven heeft my uw bescheidenheidt,
En eedelmoedig hart volkomen uytgeleydt:
Dies heb ik my verstout om uyt uw mond te weten,
Hoe gy mijn liefde, en sulk een stout bestaan sult het
(ach

Luid.

Mevrouw, so klein een dienst verdient niet, dat men
Want, schoon ons eer en pligt het vrouwelijk geslac

In alle voorval te beschermen, niet gebooden,
So heusch, en billik een versoek sou ieder nooden,
Ja dwingen d'allerbloodste om haar ten dienst te staan.
'kHeb dan ieder sou, alleen mijn plicht voldaen.
Maar 'k vond mijn-hart geheel geneigt om u te lieven,
Toenge uw verheven geest af-schilderde in uw brieven,
Vol konst en oordeel; en ik vind dat selfde hart,
Nu, 't oog uw schoonheit siet, hoe langs hoe meer verwart; (blyven.
So dat het, schoon 't niet wilde, uw eygen wil moet
En naar de wetten haact, die gy het voor sult schryven.
Iak. De vleyeryen, daar het Hof mee swanger gaat,
Zijn lichtlijk d'oorsaak van een ongemeende praat;
Maar stel die aan een sy; beschouw my eens ter degen,
En antwoord my oprecht, gelijk ik u bejegen.
Een Juffer, so als ik van wesen, leest, en leen;
Van middelen, en stam, als d'uwe zijn, met een
Van goeden naame, sou u die het hart wel raken,
Indien se in 't sin hadde u haar bedgenoot te maken;
Wanneer 't besluit alleen aan uw verkiesing stond,
En dat uw maagschap sulks niet ongeraaden vond?

Luidew. (gren,

Hy waar verdwaaldt, die tot dat groot geluck kon stei-
En d' aangeboden gunst moetwillig docht te weigren.
Mevrouw, so averechtsch staan my de sinnen niet;
Dat ik die groote schat my self ontslippen liet, (gen,
Als ikse aanvaarden mocht. Wat kan men meer beja-
Als sulk een schoonheit steeds zijn diensten op te dragen.
Maar is het ernst, so neemt, tot teeken van mijn trou,
Dees rechterhand, en geef my d'uwe weer, Mevrouw;
En wil me uw naam, en staat, maar voorder openbaa-
Mijn ziel verlangt'er na. (ren;

Iak. Ik ga het u verklaren.
Uit dese brief, die ik ga schryven, sult ge sien,
Met meer omstandigheid, wat ik u wil gebien,

En gy verrechten moet, om tot het wit te raaken,
Daar ik op doel, en daar gy ook schijnt na te haaken.

Luidew.

Mevrouw, ach! geefme dog mijn vonnis uit so schoon
Een mondt.

IAKOBA, gaande schryven.

Ey steurt my niet.

Luid. Ik volg dan uw geboon.

FLIP, uit een hoek.

Hem, hem, mijn Heer.

Luid. Wat is't? *Flip.* Hoe speulje met je leven?
De droes in vrouweschijn, so stracx gehoort te geven,
Te trouwen, als hy wil? Och! Heer, zy stroopt je vel
Licht over 't hooft, en steeckt jou levend in de hel,
Of in een gat, daar zon noch maan schijnt. 't Sal'er
honden,
So jy je niet bekeer. Wat gruwelijke sonden
Heb jy begaan, Heer, dat de drommel jou so quelt?
Mijn Heer, ey, beterje, of geef Flip verlof, en geld.
Want komt de droes om jou, hy mogtme me lig't halen
En schoon hy jou maar greep, wie sou mijn huur be-
(talen?

Luidew.

Hoe kan een Engel, so volmaact, een duivel zijn.
Flip. Ik blijf'er by, het is de droes in mensche-schijn.
Hy heeft je al binnen, 'k sie't, ik preek maar voor een
dooven. (ven.
Och! wouje voor het lest jou Knecht maar eens geloo-
En doen zijn raad, jy soud wel haast wat anders sien
Luid. Wat is die?

Flip. Licht haar rok eens op tot aan de knien
Luid. Gy onbeschoften fielt, ik sal u daadlik groeten
Flip. Je sout haast kennen aan haar ronde paardevoeten
Of aan haar lange staart, dat ik de waarheit spreek.
Luid. Swyg, seg, ik, rekel, eer ik u de beenen breek.

IAKOBA, geschreven hebbende.

Mijn Heer, ik heb mijn wil in dese brief geschreven,

Gy kontse sien. Gelief terwyl eens last te geven,
Dat my uw Knecht de deur ontsluite, op dat ik ga.
Luid. Mevrouw!
Iak. Wat is 't, dat gy begeert?
Luid. Sal ik so dra
Verliesen al myn vreugd?
Iakoba. Die sal u niet begeven.
Luidew.
Ey, blyf dan hier. Gy zyt de wellust van myn leven.
'k Verlies al myn geluk, so 'k uwe schoonheidt mis,
En taal noch teeken weet, waar die gebleven is
Iakoba.
Mijn brief beduit u klaar, waar gy se weer sult vinden.
Luidew.
Gun my dan eene bee, gy sult my seer verbinden.
Doe my de gunst, en segme uw naam, eer gy vertreckt.
Iakoba.
'k Sie, die vrypostigheit wort door mijn gunst verweckt;
Maar matig die, myn Heer gy sult'er niet mee winnen.
Luidew.
Mevrouw, ey, so ik mis, vergeef het aan mijn minnen.
Iakoba.
So ik mijn naam niet seg, laat gy me dan niet gaan?
Luidew.
Mevrouw, verschoon my; al mijn welvaart hangt'er (aan.
Gy soud het vrolik doen, saagt gy den stant mijns har- (ten.
Iakoba.
Wel aan, Heer; is het tot versachting van uw smarten,
'k Sal ook in dese saak volkomen uw begeert
Vernoegen, nu ik u mijn hart doch heb vereert.
Maar daar zijn wonderlyke, en groote omstandigheden
Aan vast, so dat de saak vereischt een lange reden.
Des wenschte ik wel, mijn Heer, om niet gesien te zijn,
Dat gy daar boven, voor die oopning, het gordijn
Woud schuiven? want men sou ons lichtelik verspieden.
Luidew.
Het sal geschien, en al wat gy me wilt gebieden,

Flip, klim daar by. *Flip.* Ey neen.
Iak. Hy is te bloode, en dom
Doet gy het liever self, en laat hem lichten.
Luid. Kom,
Tast aan de Kaats.
Flip. Daar gaan wy voor den Drommel varen
Door't venster. *Iak.* Heel om hoog.
Luid. Ik sie 't, en sal 't wel klaren

Terwijl Luidewijk besig is met het gordijn te schuiven, en Flip met lichten, snapt Iakoba door de bedekte deur uit de kamer.

VIERDE TOONEEL.

Luidewijk, Flip.

LUIDEWYK van de stoel stappende.

MEvrouw, ik heb .. wat 't dit? Waar zytge? al we
Wat vremtheid? (der wegh
Flip. Zieje 't wel, ligt nou jou dienaar? Seg
Is dat geen toovren, en beginje niet te vreesen?
Luid.
Swyg stil, en licht. Hoe mag zy uitgekomen wesen!
't Is alles toe, en zy daar uit? z' Ontstak het licht,
Sy sprak, sy schreef.
Flip. En wip, vervliegtze uit ons gesicht
Vlak deur de schoorsteen, so als daadlik in 't donker!
Nou is het by de Kaars; geloof je 't noch niet Jonker;
Luid. Ik lag met toovery.
Flip. Och! och! mijn Heer, wat raad?
Daar dunctme, dat'er weer een by de tafel staat.
Luid. Ik sie niets, als de stoel.
Flip. Mijn Heer, wie kan het weten,
Of d' eene drommel niet op d' ander heeft geseten?
Ey Heer, gaan wy van hier.
Luid. My schiet geen moet te kort;
Maar 't schijnt of my 't verstant als vast gehouden wort:
Want ik kan dit geheim onmooglik niet doorgronden.
Flip. Ik wel, ik heb op dees kaken waar bevonden.
Die vrouw, die daadlik in de Kamer is geweest,
Is wis een drommel; Ey, vertrouw geen quade geest.

Luid. Maar lesen wy haar brief.

Flip. Neen die niet in jou handen,
Of steeckt die in de Kaars mijn Heer, en laatse branden.

Ludewijk. (soeckt.
Neen, neen, ik moet eens sien, wat zy van my ver-
Breng hier de brief.

Flip. Ik die aanraken? z'Is vervloeckt:
Krijg jy ze.

Luid. Schelm, ik sal u d'ooren strak versetten.

Hy leest.

Heer Luidew.

Indien ghy verlangt my te kennen, en my uwe genegentheydt, gelijck ghy my die af-schildert, te bevestighen, zoo kom op de klocslagh van twaalf uuren, alleen verghefelschapt met uw Knecht, by de ghevanghen poort, ontrent het halsrecht, anders het Groene Zoodje, onder de boomen; daar zult ghy Koets en Paarden, Koetsier, Knechten en Iuffren alle in't zwart vinden. Laat u van hen blinden, en leyen, waar ze willen, zonder vrees voor hinder. Het zal my doen ghelooven, dat ghy zoo veel liefde, als moedt en beleefheidt hebt. Leght het antwoorde weder hier ter plaatse, als voorheen, zoo sult ghy met der tijdt weten, wie ik ben.

Flip. O grouwel salj'er gaan, mijn Heer?

Luid. Wat sou my letten?

Flip.
Op middernacht, alleen verselschapt met jou Knecht,
Te gaan, daar meester Hans de Beul de dieven recht,
En daar gaan sitten, in een koets, met swarte paarden..,

Luidew.
Hoe? sou ik sulk een gunst nalaten aan te vaarden?
Licht kreeg ik die nooit weer.

Flip. Mijn Heer, denk om je lijf,
Gelijk als ik, en gaat'er niet.

Luid. Neen, daar ik blijf,
Daar moet ook blyven.

Flip. Och! hoe komje so boosaardig?

Luidew.

So ſchoon een duivelin is dat gevaar wel waardig,
Ik antwoord haar. *Flip.* Eer jy je dit opſet geeft,
Verſoekt jou trouwe Knecht ootmoedig en beleeft,
Dat hy jou daar van, deur een ſtorie af mag ſchricken.
Luid. Vertel, ik ſal terwijl het noodige beſchicken.
Flip. Mijn Overbeſtemoer, een vrouw van tagtig jaar,
Die had een jongen, die de Vaar wierd van mijn Vaar;
Die jongen quam ſich met een Heer op reis te geven,
Na dat hy twalef jaar de varkens had gedreven;
En deſe Heer, daar meê hy quam op reis te gaan,
Reiſt Duitſlant deur, en komt op 't leſt in Sweden aan;
En, Jonker, ſo als hy in Sweden aanquam, brande
Men daar veel Toovenaars, gelijk men daar te lande
Gewent te doen is; en mijn Heer, ſo als men daar
Veul Toovenaars verbrande, en dat mijn Beſtevaar,
Gelijk als ik, aan ſpook geloofde, en dat zyn Jonker,
Gelijk als jy, de droes uittarte, en in het donker
Dorſt over 't Kerkhof gaan, en roepen Hillebrandt
Kom uit den grave, ſonder lip of ſonder tandt;
So was hy op een tijd by veul Hoogduitſche Heeren,
Al vroom geloovig volk, als ik, te banketteeren,
En ſo zy waren aan het banketteeren, ſprak
Men van veel tooveren, daar hy den draak meê ſtak;
So datz'em achten voor een ketter, en daar-boven
Waart om te branden, die geen toovery gelooven.
Maar 's middernachts, als nou, ſo hy na huis ſou gaan,
So ſiet hy, ſo als wy, een Juffer veur hem ſtaan.
Hy, ſo beleeft, als jy, vraagt, wie ſe doch mogt beiden;
Sy weêr beleeft; een Heer, om my na huis te leiden.
Hy weêr; believt u, dat ik d'eer heb! Sy weêr; Ja,
'k Sal d'eer ontfangen. En 't was niet, als voor en na,
Excuſes moy, d'eer ſal aan my zyn, tot zy ſamen,
Al komplementende, aan de Juffers wooning quamen.
't Leek wel een koninklijk paleis, ſo koſtlijk was 't.
Men heet hem wellekoom, men nood zyn Heer te gaſt;
Men ſchaft wel op, men eet, men drinkt, men raakt aan

Van liefde, en hy, verlieft als jy, en uitgelaaten (mooy)
Van blijdtſchap (want ſy was gelijck dit ſpoock heel
Raakt met haar eindlik eens, en trekt by haar te kooy.
Maar, toen hy ſig met haar wou in het bet verwarmen.
Had hy een moorder, die op 't radt lag, in zyn armen.
De Juffer, en het huis verdween, en hy, verſtelt,
Vond met myn Beſtevaar ſich fraay op 't galgevelt.
Men kan wel denken, of ſy ſchrikten: want mijn leden
Die trillen van 't verhaal. Dies laat het ſpook met vre-
den, (want
Mijn Heer; ey, ſoekt het niet, noch gaat het vinden:
Het is niet, dat het lijkt, al leek 't een predikant;
Gelijk men daaglijks noch in Sweden ſiet geſchieden,
Daar is de Drommel nou het ventje, en preekt de lie-
Te voren; ja hy houd'er Kattegiſſemis, (den
So andertins de krant maar niet vol leugens is.
Daarom bedenckje, en laat....

Luid. Ik heb de brief geſchreven.
Daar leg ik die. Kom gaanw'er heen.

Flip. Verveeltje't leven?
Jy hoôrt dat yſſelik verhaal, en durft'er gaan?

Luid. Ik heb van al uw klap geen enkel woort verſtaan.

Flip. Maar gaj'er Heer in ernſt?

Luid. Wel, zijnw'er niet ontboden,
En vriendelik genoodt?

Flip. Ik hou niet van ſulk nooden
Ey, laat my hier, Heer.. Maar in't donker? hier ter ſtee?
En dat alleenig! Och! ik vrees....

Luid. Neen, neen, gaa mee.

Flip. Ik durf niet Heer.

Luid. Gy moet: en maak my niet veel woorden.

Flip: Ik durf, doch niet. Ey, ey.

Luid. 'k Sal u vermoorden,
Maakt gy veel ſpels.

Flip. Neen, neen; ik blijfje liever by.
Mijn Grootvaar is't ontſnapt; ligt raak ik ook wel vry.

VYFDE TOONEEL.

Katrijn, Iacoba, Sofia.

Door de bedeckte deur in-komende.

Katr. ZY zijn al weg, Mevrouw.

IAKOBA, tegen SOFIA.

Was't niet verwondrens waardig.

Sofia. (dig,

Ja Nicht daar in bleek uw verstandt, het was seer aar-
En haast bedacht, hem soo t' ontsnappen. 'k Prijs de

Katrijn. (vond.

Ik sag door't gat, dat hy heel opgetogen stond.

Sofia. (gen,

Wat wonder? dus door Nicht, en flus door u bedroo-
Hoe kan hy twijfflen, of een spook is hem ontvlogen?

Iakoba.

Flus scheen hy onvervaart, vol liefde, en heel beleeft;
Maar, welk een indruk hem dees nieuwe ontmoeting geeft,
Sal klaar te speuren zyn, als wy sijn antwoort lesen.
Hier is de brief. *Zy leest.*

Onbekende Schoonheydt,

Ik ben beschaamt, dat ghy my noch moedt en beleeftheidt toeschrijft: ghy, zegge ik, die de proeven van mijne onbeleeftheydt zo even al te blijdelijk ontdect hebt, en verder geleden hadt, ten waar ghy u zelven door onnaspeurelijcke middelen daar van tot tweemael toe hadt weten te veiligen. De vrees voor de verdiende straf behoor de my billijk af te schricken van ter aangewesener plaats te komen: maer, door dien 't nalaten den schandelijken schijn van blooheydt naslepen zoude, en dat mijn hert zich zelven niet betijgt gemist te hebben, als door d uitspoorigheydt van mijne liefde, zoo zal ik my ter bestemder uure en plaatse laten vinden: te meer, om dat ghy de liefde, als een prickel uwer noodiging, stelt; hoewel ick meer zal komen om vergiffenis van mijn mislag, als op hoop van meerder gunsten te verwerven.

Ik ben geheel d'uwe Luidewijk.

Sofia. Hy moet van Ed'len inborst wesen.

Iakoba.

Zo moet hy, Moey, Ik heb mijn sinnen wel geleyt,
En niet getwijffelt aan zijn Edelmoedigheydt:
Want zijn beleeftheydt....

Sofia. Nicht, laat ons geen tijd verspillen;
Maar maken't alles ree, so wy dees kans niet willen
Vervliegen laten. Doe Katrijn naar onsent gaan,
Daar mijn Koetsier, Karos, en Paarden vaardig staan,
Om voort mijn Kamenier, en haar ter plaats te leyen,
Daar zy Heer Luidewijk, of hy haar sal verbeyen.

IACOBA, tegen KATRYN

Ga, masker u, Katrijn, en laat voor al niet na,
Dat gy hen alle bey hunne oogen blindt, so dra
Sy u ontmoeten, en, als gy zijt opgeseten,
So ry wat om, opdat sy des te minder weten,
Hoe ver, en door wat weg sy ryden.

Katr. 'k Vat het wel.

Sofia.

Kom, gaan wy ook, op dat men voort de rest bestel.

Einde van't Derde Bedrijf.

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

Iakoba, Sofia; Antonette.

Iak. IA Moey, het is hoog tijd; Katrijn moet daadlik komen.
't Is haast half een. De rouw dient spoedig afgenomen.
Kom Antonette, klim op dese stoel, en maak
De strik daar boven los, op dat men vaardig raak.
So, So. Maar Moey, hoe staat die hulsel? dese kleeren?

Sofia.

Gy schijnt een Koningin; wat hart kan sich verweren
Voor die bevalligheidt? kost gy stracx Luidewijk
Behagen, nu sal hy verwonstert staan, gelijk
Als of hy een Godin sagh in den hemel pronken.
De man is ons, so gy niet schaars zijt met uw lonken.

Maar hoe paſt my dit kleed, en toeſtel, lieve Nicht?
Iak. 't Verjonkt u heel en al, en geeft uw aangeſicht
Een groote welſtant; ja, 'k heb reden van te vreeſen
Voor uw aenloklikheidt, en datſe licht ſal weſen
Tot nadeel van de mijne.
Anton. En vreeſt men niet voor my?
Mevrouw, my dunkt ik ben wel ruim ſo fraay, als jy.
Ik ſeg het met verlof, ik kan my niet verbijten.
Iak. Gy zyt afgrijſlik ſchoon.
Anton. Och mocht ik maar eens ſmijten
Myn vriendlijke oogen op jou Vryers knecht, ik wed,
Hy ging ſo graag met myn, als een van jou te bedt.
Iakoba.
Doet gy uw werk maar, gy verſlijt de tydt met praten.
Anton. De rouw is immers af.
Iak. Set daar de ſilv're vaten,
Hang daar de blakers, daar de ſpiegels. Wat! gy zyt
So langſaam. Set de ſtoel hier, op het groot Tapyt,
Dicht aan de tafel. Zijn de konfituren vaardig?
Anton. Ja, al geſchotelt. Maar, als ik bekijk, hoe aardig
Myn ſulken Juffrouws kleet aan 't lijf ſtaat, word ik mal.
'k Wil wedden, dat de knecht op myn verlieven ſal.
Mevrouw, ey, ſo je myn dees kleederen wilt geven,
Ik ſal jou keukemeydt voor niet zijn al mijn leven.
Sofia. Sy ſtaan u ſchoon.
Anton. Hoe ſchoon? ey, leg 't me doch eens uit.
Sofia. Gelijk een zyde vlag ſtaat op een vullis-ſchuit.
Iakoba.
Maar, Antonette, 'k hoor Katrijn daar op te trappen.
Anton. Beliefje dat ik van de Rinſewijn ſal tappen?
Iak. Ja, breng'er naarſen van Kandijs by, rep u, dra;
En d'appelen Sina meê. Maar kom ſtraks weder.
Anton. 'k Ga.

TWEEDE TOONEEL.

Iakoba, Sofia, Katrijn.

Iak. Hoe is't met Luidewijk, Katrijn? quam hy u vinden?
Kat.

Katr. Hy is in huis, Mevrouw.
Iakoba. Liet hy ſich willig blinden?
Katr. O ja. Maar Flip had ons met ſijn geraas verraan,
Had Jonker Luidewijk hem niet gedreigt te ſlaan.
Iakoba. Waar zijnſe?
Katr. Luidewijk is in de blaauwe kamer
In 't donker. Maar voor Flip docht my, dat geen bequa-
Verblyf te vinden was, dan in de kleerkas; daar (mer
Hy, opgeſloten zijnde, een gruwelik gebaar (ren,
Met ſchreeuwen aanregt, dat men anders ver ſou hoo-
Had ik middel, om de luide galm te ſmooren,
Niet uitgevonden. *Iak.* Is hy ook geblind geweeſt?
Katr. Met groote moeite: want de gek was ſo bevreeſt,
Dat wy ſijn oogen, met gemak, niet blinden konden,
Tot wy ſijn handen op ſijn rug te ſamen bonden,
Maar toen vreef hy geſtaag de neuſdoek van 't geſicht.
Doch ik bedocht een vond, die wel gelukte.
Sofia. Nicht,
Verpraat uw tijt niet, noch laat Luidwijk langer beyen.
Iakoba. Katrijn, waar zijn de Knechts?
Katr. Sy doen hun lievereyen
Vaſt aan, en ſieren ſich, Mevrouw; ſy ſullen hier
So daadlik zijn. *Sofia.* Daar zijnſe, ik ſie mijn Kamenier,
Met bey mijn Knechts verkleed, en daar komt Anto-
Met konfituren. (nette
Iak. Wel, terwijl ik ieder ſette
Ter plaatſe daar het beſt ſal voegen, ga Katrijn,
Haal Luidewijk, en maak ſtraks met hem hier te zijn.

DERDE TOONEEL.

Iakoba, *Sofia*, *Antonette*, *Ida*, *Dirk*, *Niklaas*, als Pagien.

Iak. RAs Antonette, op dat het tydlik vaardig wor-
Ant. 't Is alles ree, Mevrouw. (de.
Iakoba. Men ſtel ſich dan in orde.
Ey Moey, ſo 't u belieft, beklee mijn linke zy.

Hier Ida. *Ida.* Wat belieft, Mevrouw.
Iakoba. Kom achter my.
Wanneer Katrijn komt, ſal zy naaſt u ſtaan.
Sofia. Waar ſullen
Mijn jongens blijven?
Iakoba. Dirk ſal deſe plaats vervullen.
Waar zijtge? *Dirk.* Alhier, Mevrouw.
Iak. Blijft op dees plaats. *Dirk.* Wel aan.
Iak. Niklaas. *Nikl.* Mevrou, wat is uw wil?
Iakoba. Ga ginder ſtaan.
Maar Antonette, ſchort'er niets, is't alles reede?
Antonette. Geheel, Mevrouw.
Iak. Wel, ſet u dan op deſe ſtede.
Daar komt Heer Luidewijk. Zijt alle op uwe ſtel?
Sofia. Ja, dat Katrijn hem ſlegts ontblinde, 't is ſo wel.

VIERDE TOONEEL.

Iakoba, op een verheven ſtoel, omſingelt van, *Sofia*, *Katrijn*, *Antonette*, *Ida*, *Dirk*, en *Niklaas*; *Luidewijk*.

Iak. Ontblint hem.
LUIDEWYK, ontblint zynde.
Wat is dit? Waar ben ik? Zien mijne oogen,
Het geen ik my verbeelt, of houme een droom bedro-
(gen?
Iakoba.
Neen Luidewijk, gy waact; al't gene gy hier ſiet,
Is door mijn order, en om uwent wil geſchiedt.
Luidewijk.
(wen?
Zijt gy het ſelf, Mevrouw? mag ik mijn oog vertrou-
Hoe? heb ik het geluk u weder aan te ſchouwen?
En is uw hart tot my gelijk voorheen geneigt?
Of wort my na verdienſte ook loon en ſtraf gedreigt,
Van 't geen mijn onbeſcheyt heeft tegens u miſdreven;
Om dat ik flus uw wil ſo ſtout dorſt wederſtreven,
En, toen gy gaan woud, u ophouden tegens reen?
Ik bid vergiffenis, Mevrouw; de liefde alleen
Was oorſaak van't vergrijp. Wie kan ſo ligt verlaten
Dat

Dat hy so hevig mint? Zoud gy my daarom haten,
Gelijk een vyand?

Iak. Neen, ik houden u voor mijn vriend,
En gy hebt grooter straf ontfangen, als verdient.
Vergeef my, dat ik u uwe oogen heb doen blinden,
En, op dat gy by daag dees plaats niet weer sout vinden,
U, als gevangen, heb gehouden. *Luid*. Welk een nacht
Is schooner, als die sulk een daageraad verwacht?
Mijn godlikheid, wie souw om die gevankenissen,
Zijn vryheit; om die nacht, den dag niet willen missen?

Iakoba.

Mijn Heer, uw woorden doen my uwe heusheid sien:
En, al-hoe-wel die wijs van spreeken d' Edellien
Gemeen is: 'k durf nogtans van u wat meerders hopen:
Maar of 'k mist, ik bid, set my uw hart eens open,
En vley my nu niet weer, hebt gy my flus gevleit.
Behaagt u ook dees proef van mijn genegentheidt?
Keurt gy dees vryheit goet? en kuntge op u verkrygen
Mijn min met wedermin te loonen, of te zwygen
Voor eeuwig, 't geen u in dees nacht bejegent is.
Luid. Mevrouw, indien myn oog u mijn gesteltenis
Des herten niet, gelijk ik 't wenschte, kon verklaren;
Mijn mond sal 't ongeveinst, en vreugdig openbaren.
Die onverwachte dank van mijne kleine dienst,
Die ik soo wonderlijk, en op het onversienst
In mijne Kamer vond, verruckte mijn gedachten,
En dwong my uwe geest en uw verdiensten t' achten:
Ja, sonder u te sien, verbeeldde ik my u schoont,
Maar nergens na so groot, als gy my die vertoont:
So dat ik reets, door mijn nieus gierigheyt gedreven,
Geen middel vont de kracht der min te wederstreven,
Toen ik die schoonheyt, so volmaackt na mijne wensch,
Beschoude, toen ik u een Engel, en geen mensch
Te wesen dacht. Hoe kan ik laten u te minnen?
Ik heb mijne oogen, en 't gebruik van mijne sinnen;
Ja, 'k sweer, dat ik steets beminnen sal, Mevrouw,
Schoon ik u nimmer sien, op weder spreken souw.

Maar ach! wat baat my dog myn liefde? ik vrees met re-
't Onmydelik begin van veel rampzaligheden : (den
Want uwe ſtaat ſcheelt by de mijne veel te veel :
Gy die Prinſes zyt of Gravin ; in tegendeel
Ik maar een Eedelmam, wien 't hopen is verbooden
Naar ſulke gunſten, daar gy hem toe ſchynt te nooden.
Ik ſie gy acht het gunſt, dat ſich mijn hart verblyd
Met groote inbeeldingen, voor een geringe tyd,
En meent mijn kleine dienſt heel rykelik te loonen:
Maar 't is een avrechtſch loon. Koſt zich myn hart ver-
toonen
In myne woorden, 't ſou u melden, welk een pyn
Het uitſtaat, dat wy niet gelijk van ſtaaten zijn (pen,
'k Sou dan ſoo veel gevaar van mijn verderf niet loo-
En door volharden een gewenſter uitkomſt hoopen.
Iak. Ik ſou gelooven, dat gy, ſonder veinſery,
De gront uws harten melde, en datge lichtlik my
Niet heel onwaardig acht van u bemint te weſen,
Had ik geen reden van het tegendeel te vreeſen.
My is van goeder handt verſekert, dat uw trouw
Alree belooft was door uw Vader aan een vrouw
Hier in den Hage, van ſeer Edelen geſlachte,
Toen u uw Vader noch van buitens lants verwachte,
Op uwe herwaartskomſt, eer u de Turk eens nam,
Of eer de tydingh van uw overlyden quam.

Luidewijk.

'k Beken, Mevrou, dat ik myn Vader heb geſchreven,
Hem volle vryigheidt tot deſe keur te geven,
En dat myn handt gereet om aan te vaarden ſtont
De vrouw, waar aan zyn wil en voorſorg my verbont,
Vertrouwende op ſijn keur, en liefde, die ik kende.
Maar ik beſpeur (helaas!) myn misſlag in het ende,
En, in ſijn oordeel, acht ik dien verdwaalt en blindt,
Die ſonder toeſtaan van zyn oogen 't hart verblindt.

Iakoba.

Maar ſeg, wat vrouw was't die hy u had uitgeleſen?
Luid. Mevrouw, het is my niet bewuſt.

Iak.

Iak. Hoe kan dat wesen,
Heer Luidewijk? kreegt gy dan nimmermeer de weet
Van uwen Vader, aan wien hy u had besteed?

Luidewijk.

Mevrouw, die brieven soud ik tot Marseilje vinden.
Maar die zijn wederom gesonden door sijn vrinden,
So dra als zy de maar vernamen van mijn doodt.
'T Is waar, dat Vader my sint door een brief ontboodt,
Dat sy gehuwt was, daar hy my meê wilde trouwen;
Maar haar geslacht, en naam heeft hy my nooit ontvouwen:
Ook schreef hy my, dat hy mijn komst verwachten sal,
Eer hy my wederom bestede. *Iak.* Mag ik 't al
Gelooven?

Luid. Ja, en dat ik steeds met ziel en sinnen,
So lang ik leve, alleen uw schoonheidt sal beminnen.
Iak. Al wat ik u gelijk van staat, of minder? *Luid.* Ja.
Soge Edel zijt, waar aan ik gansch geen twijffel sla.
Maar 'k vrees voor uw groote staat.

Iak. Durft gy me dat belooven,
Heer Luidewijk? *Luid.* O ja, en sweeren daar-en-boven
Dat my de hemel nooit....

Iak. Swijg stil, en sweer niet; houw
U woort alleen; en ik beloof u weêr mijn trouw.
Maar, wijl wy samen voor het jaar niet trouwen kunnen.
Wil ik aan uwe keur de volle vryheid gunnen,
Of gy veranderde van sin, en of misschien
U Vader voorhad u een ander aan te biên.
Luid. Al kon mijn Vader my een Koningin verkiesen,
Hy sou veel eer zijn moeite, en ik 't ontsag verliesen,
Dat ik hem schuldig ben, als mijn geheugenis
Uw gunsten en mijn hart, hoe seer 't u eigen is.
Dies meldme slechts uw naam, en staat.

Iakoba. Dat kan niet wesen.

Luidewijk.

Mevrouw, ghy vleit mijn hoop, maar meerdert ook mijn vreesen.

Ik ſie, ik ſie wel gy bereitme een lange pijn
Voor weinigh tijdts vermaak.
Iakoba. Ik ben niet, die ik ſchijn.
Maar weeſt geduldigh, Heer; gy ſult mijn naam haaſt
't Is nog geen tijd. *Luid.* Mevrouw.... (weten.
Iak. Gy ſult u weer vergeten,
En maact my moeyelijk met uw nieuwsgierigheyt.
Betoom die. *Luid.* Ach!
Iak. Een woort zy u genoeg geſeyt.
Maar ſegtme, waar hebt gy Heer Ferdinand gelaten?
Luidew.
Ik liet hem op het Bal, in't midden van zijn praten,
By Juffrouw....
FLIP, van-binnen kloppende.
Holla, hey? waar drommel ben ik hier?
Op, op,; ik hoorje wel. *Iak.* Wat wil al dat getier?
Katr. 't Is Flip. *Iak.* Men laat hem in.

VYFDE TOONEEL.

Iakoba, Sofia, Luidewijk, Katrijn, Ida, Antonette, Dirk, Niklaas, Flip, met twee ſwarte pleiſters voor d' oogen, en de handen op de rug gebonden.

Katr. Hoe komt gy hier?
Flip. Jy ſpooken,
'k Heb mijn gevankenis, mijn doodkiſt opgebroken.
Katr. Hy meent de Kleerkas, die ligt ſtucken zijn ſel.
Flip. Wel,
Hoe is't? waar ben ik hier? Spreek op, is't in de Hel,
So hoorde't helſche vuur de trouwen van mijn handen,
En deſe pleiſters van mijn oogen weg te branden.
Iak. Hoe ſiet'er Flip ſo uit? *Ida.* Mevrou, uw kamenier
Had ſeer veel moeite met de gek, ſo datſe ſchier
De moet liet vallen van hem zijn geſicht te blinden;
Tot datſe, na dat zy hem dus had heeten binden,
Twee tantpijnpleiſters van haar hooft nam, dieſe voer
Sijne oogen placte. *Iak.* Wel, ſe quam'er aardig door.
Maar

Maar geef ons hier terwijl de wijn, en konfituren,
En maak hem los.

Katr. Ey neen, Mevrouw, ik kan niet duuren:
'k Moet hem wat quellen voor de moeite, die hy my,
Gegeven heeft. *Iak.* Voldoe uw luſt, het ſtaat u vry.

KATRYN, tegen Flip.

Kom hier.

Flip. Waar brengje me? waar zal ik noch bevaren?
Ik ſterf van ſchrik. Ay my! wie maghme ſo bewaren
Van al die duivels, en al dat gepiĉte ſpook,
Die 'k dan eens ſie, en dan vervliegen, als de rook?

Katrijn.

Wat ſchort u, Flip, dat u ſo ongeruſt doet de droomen,
En raſen in uw ſlaap? *Flip.* Moet nog de nikker komen,
En gecken met me toe? *Katr.* Wel legtge niet te bet?
En ſtaan wy niet, om te hooren wat u let?
Flip. Ik ſlapen? meen je luy me dat ſo wijs te'maken?

Katrijn.

Wel, doet uw oogen maar eens op, gy ſult ontwaken.
Flip. Had ik geen pleiſters voor mijn oogen, akkremaſt.
Katr. Wel trect'zer af.

Flip. Ja hoe? mijn handen die zijn vaſt
Gebonden op mijn rug. *Katr.* Hoe laat gy u vervoeren.
Door ſotte inbeeldingen, die u het brein beroeren.
Ik ſeg, doe d' oogen op. *Flip.* Ik kan weerentig niet.

KATRYN, hem met Antonette heen en weer ſchuddende.

Kom, ſchudden wy hem, dat hy wacker wort, en ſiet.

Flip. (tog weſen?

Help, help, mijn Heer! mijn Heer! waar mag mijn Heer
Och! was hy hier, 'k ſou nog een beetje minder vreſen.
Maar lieve Geeſtjes, wat heb ik jou luy miſdaan;
Ik dorſt om jouwent wil nooit in het donker gaan,
Ook heb ik nooit, de droes die voerme weg, geſworen,
Uyt vrees van jou luy, in jou beſigheit, te ſtooren.

Iakoba. (ſight.

Ontbint den bloed, neemt hem de pleiſters van 't ge-
Katr. Seer wel, Mevrouw.

Flip.

Flip. Och, och! nou vreesik weer voor 't ligt!
Maar hoe? is dit de Hel! 't zou eer den Hemel lyken.
Krement, wat is 't hier mooy? wat is hier al te kyken!
O wat al Juffertjes, so kostelik, so schoon,
Met wijn, en suyker op de tafel! 't lijken Goôn,
Godinnen, en... Maar hoe! ben jy 't Heer, die de handẽ
Van d' opperste Godin, daar kust. O duisent schanden!
Heeft ons een Engel; of een Drommel hier gebraght?
'k Ben bly, dat ik, uyt die vermaledyde nacht,
Noch eens gekomen ben in 't licht, daar ik jou vinde.
Ben jy 't, en is dit niet het spook, dat jou beminde.

Luidew.

Ja, Flip, wy zijn het, vrees nu voor geen spoken meer.

Flip.

Mijn vrees verdwijnt by u, en by het licht, mijn Heer.
Maar jy luy, spookstertjes, die al mijn gelt gestoolen
En weg gevoert hebt, seg, waar hebje 't dog verscholen?
't Was al mijn rijkdom, en een lang gespaarde schat,
Die ik in twee jaar tijds by een gestapelt had.
Ey, geestjes, geef het my weerom, 't, kan jou niet baten,
Of jy dit hebt of niet, 't zijn immers geen dukaten.
Luid. Bedwing uw lippen, en gebruik hier meer ontsag.
Flip. Ja, had ik ook een spook, die ik in d' armen lagh,
Die my wat troetelde, en geschencken sond met eenen,
Die my mijn gelt niet stal, noch bonsde, dat de beenen
Noch ram'len in mijn lijf, ik had licht beter moedt,
En sou geruster zijn; maar al mijn gelt quyt, bloedt?
Katrijn. Flip, Flip, sie my eens aan.
Flip. Wel nou, wat sal 't dan wesen?
Katr. Wat dunct u van me?
Antonette. Wat van mijn?
Flip. Och, och! mijn vreesen
Begint weer: och! waar sal ik heen?
Antonette. Wat, benje sot?
Kies een van beiden tot jou vryster. *Flip.* Ey, je spot
Met Flip.
Katr. Neen, neen, in ernst, wy zijn verlieft, en minnen

Uw deughden, en persoon, dies wilt vry met uw sinnen
Te raadt gaan, wiege van ons tween tot vrouw begeert.
Flip. So jy van binnen, als van buiten waart; ik zweer 't,
'k Namje alle bey wel. Maar dan kreegense me binnen
Gelijk mijn Grootvaars Heer. Mejoff'ren duivelinnen,
'k Bedankje voor jou gunst: 'k heb noch gheen trou-
Anton. Jy moet. (wens lust.
Flip. Ik wil niet.
Anton. 'k Laat u anders nooit in rust:
Maar 'k salje wederom doen van den duivel droomen.
Sofia. (men.
Och Nicht, my dunkt, ik hoor daar iemand boven ko-
Iakoba.
Ik ook. Het nadert. *(tegen Katrijn.)* Ga Heer Luide-
wijk en Flip.
Verbergen; haast u, of wy raken in de knip, (hooren,
Mijn Heer, verschoonme, als ghy mijn redenen sult
Verseker ik me, dat gy niet sult verstooren.
Luid. Mevrou, ik schik my gansch na uwe wil, en ga.
Flip. Ik seker niet. Och! och!
Luid. Swijg, schelm.
Flip. Genâ! Genâ!

SESDE TOONEEL.

Ferdinand, Iakoba, Sofia, Ida, Antonette, Direk, Niklaas.

Ferdinand.

WAt willen hier by nacht al dese kostelikheden,
Jakoba? Om wat reên gaat gy u dus verkleeden,
En pronkt u Kamer met dit prachtig huys-cieraadt?
Het roukleet van de want? *Iak.* Eer dat gy verder gaat;
't Geschiedt alleen om my de geest wat te vermaaken.
Ferdinand.
Wat vreugde kunt gy doch in dese sotheidt smaaken?
Daar schuilt iets meer.
Iak. Gy weet, hoe dat ik na uw sin
My, sonder liefde, heb gegeven aan de min

Mijns overleden mans, en geene vreugt genooten
In 't huwlik. Na de doodt zijn oogen had gesloten,
Versleet ik tegens dank dees maand in eensaamheit.
Doch, wijl de droefheit my niet diep in 't harte leydt,
Wilde ikme, om d'achterklap van vreemde te vermy-
In 't bly zijn van mijn Moey Sofia, wat verblijden(den,
En blijven binnens huis, wijl 't buiten is verdacht.

Ferdinand.

Waarom so vremd een spel dus toegestelt by nacht,
En in mijn afzijn? dit kan quaat vermoeden geven.

Iakoba. (ven,

'k Had wel gedacht, dat gy mijn lust soud wederstre-
En daarom deed ik het, terwijl gy waart op 't Bal.
Ferd. Val ik u dan so straf? *Sofia.* So lang ik hier ben, sal
Daar niets geschieden, dat u wettig kan mishagen.
Iak. 'k Heb reden om my van uw wantrou te beklagen.
Gy gaat na 't Bal, en segt, hoewel gy anders dacht,
Dat gy niet t' huys soud zijn, als lang na middernacht.
Nu komtge vroeger weer, alleen om te verspieden,
Wat in uw afzijn doch moght onder ons geschieden.
'k Geloof, dat gy hierom 't gesellschap vroeg verliet.
Ferd. Ik geef op uw bedrijf so naauw een achting niet.
Gy siet my by geval wat vroeger weder komen.
De Juffer, die ik had te dienen aangenomen,
Wiert wat onpaslik, en versocht, dat ik haar weer
Van 't Bal geleiden sou, gelijk ik dee; en keer
Dierhalven ook na huis; maar voort quam my ter ooren
Een rasen, dat ik niet gewent ben hier te hooren:
Dies quam ik om te sien, wat gy hier al verrecht.
Iak. Weest dan gerust, nu u de reden is gesegt.
'k Heb niets gedaan, daar ik my over hoef te schamen.

Ferdinand.

Het zy daar mee, so 't ewil. 't Gaat echter het betamen
Te boven, dat men hier, in plaats van rouw en klacht,
Dees kostelikheit bestelt in 't midden van de nacht.
Maar, wijlt u niet gevalt na mijne raad te leven,
So leef na d'uwe, ik ga my na de rust begeven.

SEVEN-

ZEVENDE TOONEEL.

Iakoba, Sofia, Katrijn, Ida, Antonette, Dirk. Niclaas.

Katrijn.

MEvrouw, uw Broeder had ons daar byna betrapt.
'tWas goed, dat Luidewijk het met my was ontsnapt,
Maar sal ik hem, Flip hier wederom doen komen?
Sy wachten in't vertrek, hier naast.
Iak. O neen, 'k souw schroomen
Dat Ferdinand, so't scheen, niet heel te vreen gestelt,
Mocht wederkeeren; dies, Katrijn, ga heen, verselt
Hen in hun kamer, ga *Katr.* Maar mag ik hem wel seggen.
Waar ik hem breng?
Iak. Noch niet; wy sullen overleggen,
Mijn Moey, en ik; wanneerwe in onse kamer zijn,
Hoe 't voeglik vallen sal; ontdek hem niets, Katrijn.

Katrijn.

Maar Flip is seer benaauwt, hy sal licht weten wille,
Waar ik hem breng; hoe sal ik doch die Quibus stillen?
Iak. Laat hem gedurig in d'inbeelding, dat hy droomt.
Katr. Maar so hy raast?
Iak. So bid Heer Luidwijk, dien hy schroomt.
Dat hy 't belette, en kom ons daadlik weder vinden
By Moey Sofia. *Sofia.* Hoe sal't kluwen sig ontwinden?
Iak. De tijd sal't leeren, Moey, daar aan ik alles set,
En aan zijn lief; gaanwe.
tegen de Dienstboden.
En gy gaat oock na bed.

Einde van't Vierde Bedrijf.

VYFDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

Flip, Katrijn, Luidewijk. in't donker door de bedekte deur.

FLIP, schreeuwende.

NEen, 't is vergeefs, je sult die schrik niet uitme krygen.
Och, brengme weer in 't licht!

Katr. Mijn Heer, ey, doet hem ſwygen.
Hier niet ontdeckt te zijn is ons van groot belang.
Luid. Swyg rekel, ſeg ik, of ik ſal u....
Flip. 'k Ben ſoo bang.
Maar, ſpookje, preng een Kaars, 'k ſal ſwygen.
Katr. 't Kan niet weſen.
Flip.
Ten minſten, ſpookje, laatme dan met vreden vreeſen.
Katrijn.
Wel vrees, ja kak vry in uw bed; maar houw den bek.
Flip. Hoe? in mijn bed? Je meent licht in mijn broek.
Katrijn. Gy gek,
Gy ſlaapt, en droomt noch.
Flip. Ik noch ſlapen? noch af droomen?
Dat's kluchtig ſlapen; maar wanneer ſal ik dan komen
't Ontwakē? *Katr.* Morgen vroeg, als gy de minſte ſchijn
Maar van den dag verneemt, ſultge in uw Kamer zijn.
Mijn Heer, ik bid, belet hem veel gerucht te maken.
Ey, ſorg doch, dat hy eens aan 't ſwijgen moge raken,
En gy verpligt geheel, gy weet wel... *Luid.* Zijt geruſt,
Het ſal geſchieden. Maar, ey, maakme doch bewuſt,
In welk een plaats wy zijn?
Katr. Ik durf 't my niet veermeten
Te ſeggen Maar, mijn Heer, gy ſult het morgen weten,
Dog Waarge u ook bevint, weeſt niet nieuwsgierig, hoe
Gy daar gekomen zijt; want, Heer, ik ſeg 't u toe,
Het heele kluwen ſal ſich dan van ſelfs ontwinden;
En gy u vol van vreugd, en vergenoeging, vinden,
Eer 't morgen avond is. Maar 't is pas over tween,
En 't ſal niet licht zijn voor ſes uuren, wiltge uw leen
Wat ruſten, vat my by de hant, en volg. *Luid.* 'k Belove,
Uw raad te doen, en 'k volg.
Katr. Mijn Heer, in deſe Alkove
Kuntge u op 't ledekant neer leggen. Ik ga weg.

TWEEDE TOONEEL.

Luidewijk, Flip.

Waar ben jy, Jonker, in een Kallekoven? ſeg,
En brandje als?
Luid.

Luid. 'k Leg hier op een bedde, om wat te ruſten
In een Alkove, en geen Kalkoven. *Flip.* Kantje luſten,
Te ſlapen in een plaats, daar jou de drommel voert?

Luidewijk. (roert.

Swijgh Flip; een bange droom hout u het brein ont-
Slaap ook geruſt, en ſtil. *Flip.* Mijn Heer, hoe ſou ik ſla-
'k Sta ommers over endt. (pen?

Luid. Hoe is het hier geſchapen?

'kZeg ſwyg, en leg u, (ſo gy over end ſtaat) neer.
Maar ſteur mijn ſlaap niet, noch maak my geen woor-

Flip. (den meer.

Ey, met verlof, noch maar een woordt.

Luid. Wat wilt gy ſeggen?

Flip. Geloofje, of ſieje my nou in mijn bed neer leggen?
Luid. Ja, ſeg ik.

Flip. En heb ik mijn oogen toe?

Luid. Ja, Ja,

Nog eens. *Flip.* Ja wel, ik ben een ſchelm, ſo ik 't verſta.
Ik vryf al, en ik trek de leden van mijn oogen,
Dat zy my puilen uyt mijn kop.

Luid. Gy zijt bedroogen,

Gy legt heel ſtil, en roert niet anders als uw mondt.
Flip. So weet ik waart me ſchort,

Luid. Waar ſchort het?

Flip. Stracx, terſtond

Sal 't je ſeggen: 't is my uyt den hooft geſchooten,
Hoe dat het heet. Het is... *Luid.* Wat is 't?

Flip. Een beeſt met pootten,

Gelijk een paard; het is de nacht, de nacht....

Luidew. Wat nacht?

Flip. Nagtmerrie, die me rijd. Hey, dat's gevonden!

Luidew. Sacht

Maak geen geraas, Flip, of gy krijgt de huid vol ſlagen.
Flip. Hoe droom ik niet?

Luid. Wat ja: moet gy me dat noch vragen?

Flip.

Wel hey. So droom ik ook, dat je me ſlaan wilt, Heer:

Daarom ſoo dreigme vry ; ik vrees geen dreigen meer
't Is al maar malle ſchrik, inbeelding, vieſevaſen,
Jou dreigen ; want ik droom. Hey ! hey !
Luid. Wat wil dit raſen.
Flip. 'k Wil wacker weſen.
Luid. En ik ſeg u, Flip, ſwijg ſtil,
Of 'k ſal u anders... *Flip.* Sal ik ſwijgen, of ik wil,
Of niet ? dat 's wonder.
Luid. Schelm, ik ſal u d'ooren vlooyen,
't En zy gy ſtil ſwijgt.
Flip. Wel, wat mag de Gek al gooyen.
Je woud me licht verbien te droomen ? dat is raar.
Wanneer ik waak, heer, dan ben jy mijn meeſter maar,
Niet als ik droom, holla ; 't ſtaat ieder vry te droomen
Van alle dingen, die hem in gedachten koomen ;
Gelijk als nou mijn Heer. Mijn dunckt jy bent een gek,
Een ketter, en rondtuit, een vent, die, door gebrek
Van Juffren, met de droes, of met zjin moer, wil trou-
Luidewijk. (wen.
Sta 'k op, gy rekel, 'k ſal u ſtraks den bek doen houwen,
En ſwijgen ? want ik ſal u in uw droom ſo ſlaan,
Dat gy 't wel voelen ſult, al is de droom gedaan.
Flip.
Neen, neen, dat dientme niet, dan wil ik liever waken.
Nachtmerrie, 'k weet wel, datmen jou niet quijt kan raken,
Ten zy men ſchreeut. 'k moet ſien, of ik eens ſchreeuwen kan.
Luid. Begin dat, hebtge't hart.
Flip. Alree, mijn lieve man,
Moord ! brand ! moord ! brand !
Luid. Swijg ſtil, of anders moogtge vreeſen.
Flip.
Nachtmerrie van men lijf. Moord ! brand !
Luidew. Wat wil dit weſen?
Jan met een fackel, en gevolgt van Ferdinand,
Dat 's vreemt.

DER-

DERDE TOONEEL.

Ferdinand, Ian, Luidewyk, Flip.

Ian. 't IS hier, mijn Heer.
Ferd. Wie schreeuut so moord, en brand?
Hoe Heer, heb ik u niet heel vroeg van 't Bal sien kee-
En vind ik u nog op, en beide in uwe kleeren? (ren?
'k Meende u onpasselik, en lang na bedt te zijn.
Hoe schreeuwt Flip so?
Flip. Ben jy de droes in mensche schijn?
Of Jonker Ferdinand, hoe drommel is het? droom ik,
Of waak ik?
Luid. Schelm, ik sal moeten leeren, koom ik
U op het lijf. Mijn Heer, mijn knecht is met het hooft
Gequelt, Hy revelt staag van spooken, en gelooft
Nu tegenwoordig vast te slapen: dat 's de reden,
Dat ik my dese nacht niet wilde doen ontkleeden:
Om dat hy me elke reis toch wacker maken sou,
Al was het, dat ik my tot slapen geven wou.
Dewijl ik vreesde, dat hy sulk een keel opsteken,
En 't huys in rep en roer sou brengen. *Flip.* Selleweken!
Wat stootje al uyt jou hooft, mijn Heer? beelde ik mijn
Te slapen, so ben jy 't, die 't my eerst in de sin (in
Gebrogt hebt. Maar 'k begin 't nu seker te gelooven.
O ja, 't gaat vast, hoe kom ik anders hier, 't is boven
Al myn verstand. Het lijkt de selfde Kamer wel,
Daar ons tot drie, viermaal, de drommel uyt de hel
Besogt heeft. Syn w'er deur de schoorsteen in gevlo-
Ferd. Hebt gy de drommel hier gesien? (gen?
Flip. Ja, voor mijn oogen.
Ferd. Hoe sag hy'er dan uyt? wat kleed'ren had hy aan?
Flip. Dan dus, dan so; de Droes speelt den gebradē haan.
Dan draaght hy eens een muts, myn Heer; de Droes heeft quinten;
Dan eens een hooge hoet met kakelbonte linten,
Een roode broek...
Luid. Swyg, swyg, gy nar.

Flip. Een graauwe rok,
En blaauwe hoosen. *Luid.*Sult gy swijgen,galgenbrok.
Flip. Hy had een roode baart. . . .
Luid. Schelm, sultge na mijn hooren?
*Ferd.*Ik bid u,laat hem voort vertellen sonder stooren.
Ik heb'er lust in. Laat hem spreeken, laat hem doen.
Flip. Dan is hy eens gelijk een swarte kallekoen, (ren;
Maar festigmaal so groot, met blaauwe,en groene vee-
Dan is hy weêr gelijk een Juffrouw; in de kleeren
Te weren, maar niet naakt, gelijk mijn Jonker weet,
Die wel twee uuren met de drommel heeft besteedt
In scheremonien en pomplementen maaken.
Luid. Al lang genoeg, wilt gy uw malle klap niet stakē;
Ik sweer u,schelm. . . Mijn Heer,'t is lang na midder-
Indien gy na het end van sijn vertelling wagt, (nacht;
De gek sal ons, gelijk twee gecken, doen staan gapen,
En maken, dat wy van den heelen nacht niet slapen.
't Zijn toch maar beuslen, die men ons tot Rijswijk las,
Die leggen hem in't hooft, als of het waarheit was;
Die malle tijding die uit Zweden is gekomen. (men?
Mijn Heer, gy hebt het ook licht in den Haagh verno-
Ferd. O ja, mijn Heer,'k heb van dat bygeloof gehoort,
'k Beken, 't is malligheit. Dog Flip vaar gy maar voort.
Ey steur hem niet; ik schep een ongemeen gevallen
In al sijn grollē, Heer. *Luid.*En my verveelt dat mallen.
Ferd Ey Heer,ik bid versteur hem niet om mijnent wil.
Nu,Flip,ga voort,waar was die drommel? swijgje stil?
Hoe quaamt'ger by, of hy by u? *Flip.* Ik sal'tje seggen;
Hoor toe: Mijn Heer vont flus een brief op tafel leggen,
Die van den drommel quam en diese self ook broght,
Ja die ons self daar na lichamelik besoght
In menschelijke schijn, dag-vaardende mijn Jonker
Een hoopen duivels te gaan vinden in het donker.
'k Moest mee, al wilde ik niet:want anders had ik klop
gekregē van mijn Heer,*Luid.* Hy stoot wat uit sijn kop,
En heeft het slechts gedroomt.
Ferd. Mijn Heer, 'k geloof 't geheelijk.
Maar,

Maar, Flip, ga voort.

Flip. 'k Beken, de droes was toen niet leelijk:
't Leek toen een Juffrouw. 't Sal misschien een Konkelbijn,
Van Monsjeu Loeyta, of van dat Karnaalje zijn.
Altijt se voerde ons door de lugt, 'k sou niet wel weten,
Waar 't was, op Blokula, of hoe de plaats mogt heten.
Hoe 't is: mijn Heer, en ik zijn leelik dese nacht
Met hem gescheept geweest, tot hy ons end'lik braght
In 't midden van een zaal, provol van kostelikheden;
Na dat wy hadden wel tien duisent mijl gereden
In een pik swarte Koets, gement van een Koetsier,
Swart, als de schoorsteen, en met oogen als helsch vier;
Met acht paar Paarden, en wel elf dozyn Lackeyen,
Al swarte Nickers, en met swarte lievereyen.
Die selfde Juffer, maar veel prachtiger gekleet,
Gevolgt van Heeren, en een sleep Staatjuffers, heet
Ons feestelik welkom, schaft ons wijn, en konfetuuren,
En app'len Sina.

Luid. Schelm, hoe lang zal dit noch duuren?

Ferdinand.

Hier schuilt iets? Flip wanneer quamt ghy dan hier in (huys?

Flip.

So daadlik eerst, mijn Heer. Daar quam een groot ge- (druys,
En met een dwarrelwindt zynwe uit die zaal gevlogen
In de Kamer, die als d' onse is; so mijn oogen
Geen koussen zijn, of ik bedroogen door de schijn.

Ferd. Nu merk ik 't Luidewijk, is dat recht Edel zijn?
Heb ik verdient, dat gy my sulke treeken speelen,
En door so bitt'ren hoon d' eer van ons huis soud stee- (len?

Luidewijk.

Mijn Heer, waar heb ik u beleedigt of gehoont?

Ferdinand.

Dat vraagt gy? heeft het Flip niet klaar genoeg getoont?
En naakt genoeg ondeckt? hier valt niet meer te vein- (sen.

Luidewijk.

Wat hy u ook ontdecke, ik kan in 't minst niet peinsen,

In welken deele uw eer door my te kort geschiedt.
Ferd. Waar hebt gy dan geweest? by wie?
Luidew. Dat weet ik niet.
Ferd. Hoe komt gy uyt de zaal, daar u de Juffer toefde
Weer in uw Kamer?
Luid. 'k Weet het niet.
Ferd. Neen, neen, gy hoefde
d' Onnoosle Flip, door schijn van spook en sotterny,
Om d' onuitwisbre smet van uw verradery
So schelmsch te decken, dus niet om den tuin te leyen,
Ik sou het self... Maar sacht, wy sullen so niet scheyen.
Luidewijk.
Myn Heer, hy stak sich self die sotterny in 't hooft.
Ferd. Wel aan, dewijl gy 't so wilt dryven, ik geloof 't.
Het zy, so 't wil. Geef my eens antwoort op mijn vra-
Kent gy de Juffer niet? (gen,
Luid. Neen, Heer, van al myn dagen
Heb ik haar niet gesien, dan dese nacht alleen.
Ferdinand.
So weet gy dan haar naam, noch staat, noch stamme?
Luid. Neen.
Ferd. Gy weet het niet?
Luid. O neen, geloof my by mijn woorden?
Ferd. Waart gy'er daadlik noch niet by?
Luidew. O ja.
Ferdinand. Verstoorden
Wy uwe vreugt niet, en uw onderling onthaal?
Luid. Dat is my onbekent. *Ferd.* Gy komt uit hare zaal
Bedekt in d' uwe, en hoe, dat weet gy niet te seggen?
't Schijnt echter, dat zy niet ver van elkander leggen.
Luid. Het schijnt so, maar voor my is 't een geheimenis.
Ferd. 'k Moet u dan d' oopening doen. De Edel-Juffer is
Mijn suster, en de zaal so kostelik, en heerlik,
Haar kamer, hier in huis.
Luid. Uw suster, Heer?
Ferdinand. Is 't eerlijk
En aadlik, op die wijs te hoonen sijnen vriendt?

En heb ik dit aan u door mijn onthaal verdient?
Sult gy my, die u niet, dan vrientschap, tragt te toonen
Uyt gront mijns harten, met so schampren smaat belo-
En quam ik u mijn huis so minlik aan te bien, (nen?
Om dat den eersten nacht van u onteert te sien?
Geveinsde vrient, ik heb u t' onregt dus versleten. (ten,
Dees hoon doet my mijn schult, en al uw dienst verge-
Ik ken u voor geen vrient. Sa, trek van leer: mijn hant
Sal wasschen in uw bloedt dese aangewreven schant.
Luid. Mijn Heer....
Ferdinand. Ik geloof mijn oog.
Luid. Wilt overgeven....
Ferd. Dat heb ik al gedaan.
Luid. 'k Sal toonen....
Ferd. Toon uw degen,
Indien gy meerder moet hebt, als oprechtigheit.
Luid. Wel aan, wijl gy my dwingt, ik bē daar toe bereit,
'k Sal mijn opreghtigheyt door mijne moet doen bly-
Flip. (ken.
Help! help! sta by! sta by! kom niemant na ons kyken?

VIERDE TOONEEL.

Ferdinand, *Luidewijk*. *Flip*, *Ian*; *Iakoba en Katrijn*, door de bedecte deur.

Iakoba.

EY Broer (ey Luidewijk! quetst dog malkander niet
'k Heb uw verschil gehoort, en al 't krackeel ver-
spiedt. (ken:
Noch eens Broer, zijt gerust, en laat dit vechten stee-
U is geen schand geschiet, gy hebt geen hoon te wree-
Want Luidewijk is heel onschuldig in de saak. (ken:
't Is mijn bedrijf alleen; neem dan op my de wraak,
Indien gy in uw huis iets schandliks vind bedreven,
Dat aan mijn naam en eer de minste vlek kan geven.
Ik ben 't, die Luidewijk, toen hy 'er minst om dacht,
Door brieven heb verplicht, wat vroeger in de nacht,
Van 't Bal te scheiden, en sig herwaarts aan te spoeden.

Ik ben't, die, ſchoon hy ſulks van my niet kon ver-
moeden,
Hem in ſijn Kamer ſelf, door deſe deur, beſocht.
Ik ben 't, die hem geblind door ommewegen broght
In mijne Kamer, die gy koſtelik ſaagt behangen,
Alleen om Luidewijk na ſijn verdienſt t' ontfangen;
Hoewel de plaats, en ik, hem waren onbekendt.

Ferdinand.

(wendt
Het is dan meer, als reen, dat ſich mijn gramſchap
Van hem op u, die dus gingt buyten het betamen.
Daar's niet gedaan, daar gy u over hebt te ſchamen,
Gelijk gy noch terſtondt my woud gelooven doen?
Het ging uwe eer te na, toen ick het dorſt vermoen?
En'tquetſte uwe eer niet nu gy, door verkeerde gangen,
Durft in uw kamer 's nachts een Edelman ontfangen?
Betreutge op deſe wijs uw dooden Bedgenoot,
Die noch ſo kortelings gerukt is uyt uw ſchoot?

Iak. Het geen men niet bemint, is haaſt en ligt vergeten.
'k Heb al den tijd met hem in ongeneugd verſleten;
En daarom is't niet vreemt, dat my ſijn doodt niet

Ferdinand.

(ſmart,
Wel, gaat het ſterven van een man u niet aan 't hart?
So moeſt ten minſten d'eer ſo veel op uw vermoogen,
Dat gy in deſen ſtaat, wat meerder in getogen
Soud leven. Maar ik ſal nu met mijn eigen handt
Op u verhalen die onlydelyke ſchand.

Luidewijk.

Heer Ferdinand, hou ſtil, en eer gy ſoekt te wreeken
De hoon, die gy vermoet, ik bit, hoor my eens ſpreken.
Geloofme uw Suſter heeft in 't minſte niets beſtaan,
Waar mee zy d'eerbaaheidt te buiten heeft gegaan:
Dier halven laat dit vuur van toorne wat verdooven.

Iakoba.

Wilt gy Heer Luidewijk, en my noch niet gelooven?
Geloof dan onſe Moey, die al den handel weet.
Katrijn, ga, haal haar ſtraks, eer dat zy ſigh ontkleedt.
Maar daar komtſe aan. Sy ſal u al het werk verklaren.

VYFDE TOONEEL.

Ferdinand, Luidewijk, Sofia, Iakoba, Flip, Ian, Katrijn, Ida, Antonette, Niklaas, Dirk.

Iakoba.

EY Moey, doe doch de toorn mijns Broeders eens bedaaren.
Hy dreigtme, en meent, dat ik d'eer van ons huis bevlekt,
En my in mijne plicht vergeten heb; ontdekt
Mijne onschult eens; en seg, hoe't alles is gelegen.

Sofia.

Mijn Neef, uw Suster heeft in't allerminst niet tegen
De welbetaamlikheidt gedaan, noch haare plicht
Vergeten; 'k weet de grond van alles. Had mijn Nicht
Iets tegens d'eer bestaan, ik had het niet geleden.
En zuivre liefde dee't haar doen; dies weest te vreden.

Ferdinand.

Eene onbeschaamtheidt, Moey, die al de weereldt doemt,
En lastert, hoor ik, dat gy zuivre liefde noemt.

Iak. Ik weet niet, hoe gy my dus durft verongelyken.
Heb ik u mijn ontsag niet meenighmaal doen blyken,
Schoon ik 't niet schuldigh was, in weerwil van mijn hart?
En heb ik niet (maar ach! gy weet, met welk een smart)
Mijn overleden man op uwe raadt genomen,
Alleen om u wat meer te doen in aansien komen.
Acht gy dat reden, om te twijfflen aan mijn deught,
Om dat ik eens voogdes wil wesen van mijn jeught?
Heb ik uw raad voorheen niet steeds gevolgt? daar boven,
Heb ik niet toegestaen, dat gy me soud verloven
Aan een, die'k nimmer sagh, dan in zijn schildery?
Maar endlik, al wat ik gedaan heb, stond my vry;
Ja, gy zijt oorsaak van de gunst, die 'k heb bewesen
Aan Luidewijk. *Ferd.* Ik?

Iak. Ja gy: Gy hebt my aangepresen,
Hoe deugdelijk hy was, hoe aadlijk, en hoe schoon,
En self mijn rechter-handt zijn Vader aangeboôn.

Al dit heeft in mijn borst een vonk van liefde ontste-
ken,
En gy kunt mijn bestaan met recht niet tegenspreken:
Als oorsaak van mijn min hebt gy alleen de schult.

Luidew.

Mevrouw, ey segtme, en help my uyt mijn ongedult;
Ben ik het self, aan wie gy waart belooft te trouwen?
Iak. Gy self, mijn Heer.
Luid. Ik bid' belieft uw woordt te houwen.
Gelijk ik 't mijne doe; En gy, Heer Ferdinand,
Maak my in plaats van vrind door desen huweliksbant
Tot Broeder.
Ferd. Dit verbont sou ons geslacht, vereeren:
Maar 'k twijffel Luidewijck, of gy in dit begeeren
U Wel beraden hebt, en vrees voor't naberouw,
Dat uw verhaaste keur licht haastig volgen sou.
Jakoba heeft sich so behoorlik niet gedragen,
Gelijk 't betaamde, om dit geluk van uw behagen
Verdient te hebben, en hoewel zy aan haar eer
Geen nadeel heeft gedaan, dees vryheyt ging te veer.
Ja'kben beschaamt. Het voegt wellevende Edellieden,
Als ons, alle opspraak, ja haar schaduw self te vlieden.

Sofia.

Gy neemt het punt van eer te hoog, Neef. Luidewijk
Siet beter in de saak, als gy, en heeft gelijk.
't Raakt my behalven dat: al wat'er is bedreven,
Daar moet men my, niet haer, de hele schult van geven
Maar Luidewijk volhart gy noch by uw besluit,
En gy Nicht? *Luid.* Schoonheyt, geef doch antwoort.
Iakoba. 't Is'er uyt,
'k Heb niet geveinst; vind mijn hart tot u genegen.
Luid. Ach Ferdinand! en gy?
Ferd. Ik heb'er gansch niet tegen.
Ja 'k ben geheel verblijdt, dewijl gy't so begeert,
Dat op het onvoorsienst mijn vrees in vreugt verkeert.
Verschoon my, Heer, dat ik, van Ed'len toorne ont-
steeken,

Dese ingebeelde hoon begeerde op u te wreken:
En gy, Mevrouw, die 't werk so ver door uw beleit
Gebragt heb, steur u niet aan mijn oploopentheit.
Luid. Hoe sal ik u mijn dank, en u mijn liefde toonen?
Iakoba. ('t loonen.
Dat hebt ghy klaar gedaan: dies denk ik slechts aan
Maar Heer, dewijl ik, om het sterven van mijn man,
U sonder opspraak voor een jaar niet trouwen kan,
So vreese ik, of gy my so waardig wel sult achten,
Om na de bruiloftsdagh een heel jaar tijds te wachten.
Luidewijk. (smart,
Ik Sal, om dat groot besit, Me-vrouw, hoewel 't my
Een jaar vertoevens licht verkrijgen om mijn hart.
Flip. Mijn Heer, ey hoor eens.
Luid. Swijg, hoe is het hier gelegen?
Gy steurt ons.
Flip. Heb ik noch niet lang genoeg geswegen?
Luid. Ik seg u, swijg, tot gy gevraagt wort.
Iakoba. Ey, mijn Heer,
Laat hem begaan. Wat wilt gy seggen, Flip?
Flip. Wanneer
Sal ons het droomen van die spokery verlaaten?
Iak. Gy droomt niet, Flip; maar waakt, als wy.
Flip. Wat meugje praaten?
Ik waken?
Iak. Ja, gy waakt.
Flip. Maar seker, heb ik niet
Al desen horlement gedroomt, die hier geschiet.
Luid. Neen, seit men u, noch eens.
Flip. Dan moet het toov'ren wesen.
t Gaat vast, och! was ik hier van daan! mijn Heer, het
Begint weer. (vreesen
Luid. Wie heeft ooit een dommer fiel beleeft?
Iakoba.
t Is noodig, datmen hem wat meerder klaarheit geeft.
Een starke inbeelding kan so haastig niet verdwynen.
Luid. Saagt gy die Juffer hier niet dadelik verschynen?
Flip.

FLIP. Ja doch. LUID. Hoe quamz'er? FLIP. Van achter het Tapijt
Door dees bedeckte deur. LUID. En hebt ghy al den tijdt
Niet sedert aan gehoort, hoe 't voorts is afgeloopen?
FLIP. O ja; maar 'k meende, dat ik droomde Mag ik hoopen,
Dat alles waarheidt, en noch droom, noch toov'ren is.
LUID. Ia, 't is soo. FLIP. Wel, Heer, al het toov'ren sal dan wis
Niet anders, als bedrogh, en logens, schelmsche vonden,
En sotte inbeelding zijn, voor die het wel deurgronden.
Ellendigh Zweden! arm Hoogduitslandt! ik beklaagh
Iou Burgers in mijn hart; die sulcken snooden plaagh
Bent door de domheidt van jou Rechters onderworpen;
En sien moet dat men jou verbrandt by heele dorpen
Veur Toovenaars. En jy, die sulcken vonnis velt,
Verblinde bocken, of verblinders, om het geldt,
En goedt van d'arme luy, als Wolven, in te slocken,
Die 'k niet wou looven, dat men daarom 't volck verbrandt,
Denkt vry, dat Heintjeman na jou ook watertandt,
Om onder jouluy poort weer wacker vuur te stooken.
LUID. Hou op al lang genoeg van tooveren, en spooken
Geraast: ik vindme wel by dese toovery.
FLIP. Dat denk ik wel: jy wint, maar ik verlies'er by:
Want siet, mijn Heer, jy hebt een mooye Vrouw gekregen,
Ik stroo in plaats van geld. IAKOBA. Hoe maakt u dat verlegen?
Daar is 't, en zo gy wilt, Katrijn daer by. Vat aan,
Ik geefze u. FLIP. Wel, 't souw kom-ediagtigh staan
Sulk trouwen op het end; dan moestwe allegader,
Niklaas met Antonet, Sofia met de Vader
Van Ionker Luidewijk, Dirk met Yda, Ferdinand
Met Iuffrouw Isabel te samen trouwen. Want,
Al zou het al de luy die komen sien, verdrieten,
Soo magh'er niemandt in een spel niet overschieten
Of hy moet hy liken op 't left KATRYN. Wel wil je niet?
'k Neem Ian dan. FLIP. Scuses moy, Madame; my geschiedt
Te grooten eer. SOFIA. Kom elk na bedt. 't Is tijd van scheyen
Het is by tween. LUID. Ik sal u in uw Kamer leyen,
Soo 't u belieft Mevrouw. FERDINAND. Men hou het alles sti
Wat hier gebeurt is, zo men my behagen wil.

Einde van 't Vyfde, en laatste Bedryf.

